ІНФОРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ БЕЛКООПСАЮЗУ

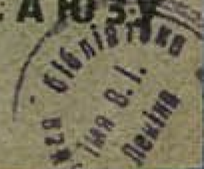
ВЫХОДЗІЦЬ
АДЗІН РАЗ У ТЫДЗЕНЬ

15-га СТУДЗЕНЯ 1929 г.

№ 1-2 — 3 (10-11)

ДРУГІ ГОД ВЫДАНЬНЯ

ВЫДАНЬНЕ БЕЛКООПСАЮЗУ

Пролетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ІНФОРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ БЕЛКООПСАЮЗУ

ВЫХОДЗІЦЬ АДЗІН РАЗ У ТЫДЗЕНЬ

Адрас: Менск, Савецкая вул., № 43

№ 1-2 (10-11) | 15 студзеня 1929 г. | № 1-2 (10-11)

ДЫРЭКТЫВЫ БЕЛКООПСАЮЗУ

Аб працы з сілікатнымі таварамі.

(Пастанова Праўленьня БКС ад 21-га сьнежня 1928 г. прат. № 39/169).

1. У сувязі з задачай, якая стаіць па ўзмацненьні праводкі дастатковых тавараў, лічыць неабходным забясьпечыць магчымасьць бесьперапыннага і асартымэнтна-поўнага выкананьня і падсартоўкі Саюзамі, спажыўтаварыствамі і ЦРК запасаў з базы, для чаго патрэбна:

а) пашырыць базу БКС, аб'яднаўшы яе са складам МЦРК, раўналежнае існаваньне якога аднача́сова з базай зьяўляецца немэтазгодным;

б) пераход Менскага ЦРК на забесьпячэньне яго сілікатнымі таварамі з базсклада БКС не павінен ударажыць для першага каштоўнасьці тавару супроць існуючай у сучасны момант пры наяўнасьці ўласнага склада ЦРК;

в) з прычыны таго, што разьмер памяшканьня базсклада зьяўляецца недастатковым, і гэта зьяўляецца сур'ёзнай перашкодай для выкананьня задачы па абслугоўваньні сеткі, а спэцыяльна абсталяваныя і дастаткова ёмкія склады Прадасілікату, з прычыны сыстэматычнага зьніжэньня звароту гэтага склада, не скарыстоўваюцца, і ў пэрспэктыве іх чакае яшчэ большая бязьдзейнасьць (зварот кастрычніка і лістапада 1928 г. складае 40% мінулага году), лічыць неабходным тэрміновае разьвязаньне пытаньня аб перадачы склада Прадасіліката БКС, не зьвязваючы пытаньня аб перадачы склада з існаваньнем Аддзяленьня Прадасіліката.

2. З прычыны таго, што перадача склада Прадасіліката будзе ім зьвязвацца з выкананьнем пляну па праводцы Беларускім Аддзяленьнем гаспад. групы тавараў, лічыць магчымым прыняцьцё Белкоопсаюзам абавязацельства—павялічыць суму гэндагавору 28-29 г. на суму пляну рэалізацыі Аддзяленьнем групы гасп. тавараў, утачніўшы гэту суму з Аддзяленьнем Сындыката.

3. Штаты базсклада папоўніць адным тавараведам за лік пераходзячых складзкіх функцый МЦРК, адным адборшчыкам у лік незапоўненай вакансіі і адпаведнай колькасьцю ўпакоўшчыкаў.

4. Для правільнай організацыі і правільнай практычнай пастаноўкі работы ў сыстэме пасуднымі таварамі, устанавіць пры БКС у гаспад. групе пасаду інструктара-організатара гандлю пасуднымі таварамі.

5. Белкоопсаюзу прыняць удзел у камісіі па абсьледваньню работы сеткі пасуднымі таварамі, распрацаваць плян абсьледваньня ня меней 32 спаж. таварыстваў у розных раёнах.

6. Белрабсэкцыі праверыць ступень ажыцьцяўленьня дырэктывы СТО ад 25/V аб пашырэньні сеткі спэцыяльных пасудна-гаспадарч. магазынаў, аддзяленьняў ва ўнівэрмагах і ўзмацненьні гандлю пасуднымі таварамі і забясьпечыць пасьпяховае выкананьне гэтага заданьня.

Праз організатара-інструктара вясьці нагляданьне за тым, каб на складах Саюзаў заўсёды меліся поўна-асартымэнтныя запасы пасудных тавараў у разьмеры 2—2½ мес. звароту, апавяшчаць БКС аб таварах, якія залежваюцца, для прыняцьця мер да іх рэалізацыі шляхам перакіданьня ў другія раёны. Таксама ў адносіне да ЦРК і спаж. таварыстваў.

7. Для пасьпяховага ажыцьцяўленьня папярэдніх заказаў БКС ажыцьцявіць асартымэнтны (прадметны) вучот спэцыфікацыі, занарадак і іх выкананьня, увязаўшы вядзеньне вучоту з Аддзяленьнем Прадасіліката з мэтай ўзаемаскарыстаньня і ўхіленьня ад дубліраваньня.

8. Аб ходзе выкананьня гэндагавароў (занарадка, выкананьне) рэгулярна апавяшчаць Цэнтрасаюз пасылкай ведаў не пазьней 2-га чысла кожнага месяца.

Аб працы з газай.

(Пастанова Праўленьня Белкоопсаюзу ад 21-XII—1928 г кр. № 39-169).

Для папярэджваньня перапынкаў у газазабесьпячэньні насельніцтва, якія зьяўляюцца вынікам, галоўным чынам, недастатковай колькасьці нафтаскладаў і недастатковай ёмкасьці бакаў, а часткова з прычыны непоўнага вучоту патрэб і несваечасовай занарадкі, прызнаць неабходным:

1. Прыстасаваць склады: у Рудабелцы, Парычах (прыстанскі), Сьвіслачы (па лініі чыгункі, якая будуецца), у Крычаве, Камунарах, Чавусах, Лепелі, Вітгінштэйнскай.

Пашырыць склады, павялічыўшы ёмкасьць да 3-х цыстэрн, у Пухавічах, Койданаве і Рудзенску, ці замест павялічэньня ў Койданаве пабудаваць бак у Негарэлым. Адбудаваць нядзейнічаючы склад у Капаткевічах ці пабудаваць новы ў Жыткавічах. Перавесьці Мазырскі ў Калінкавічы.

Тэрмінова выявіць наяўнасьць бакаў у Нафтасындыката і ў бліжэйшы час пачаць установку іх.

2. У выпадку немагчымасьці набыцьця бакаў для ўсіх паказаных пунктаў, папоўніць зялезвую тару кожнага пункта на ёмкасьць па аднэй цыстэрне.

3. У сувязі з абежнікам Цэнтрасаюзу, тэрмінова прадставіць плян памесячнага забору газы па атрымацелях і сачыць за своечасовай занарадкай, забясьпечваючы сталую наяўнасьць месячных запасаў.

4. Абавязаць спажыўтаварыствы рэгулярна кожнага 1-га чысла прысылаць БКС веды аб рэалізацыі і астачах.

5. Абавязаць ЦРК забясьпечыць гарады колькасьцю пунктаў продажы, гарантыруючых бесьперапыннасьць забесьпячэньня без чаргі. У патрэбных выпадках, там, дзе ўтварэньне крам сустракае вялікія перашкоды, прыстасаваць развазны гандаль і продаж з ларкоў.

6. У бліжэйшыя дні прадставіць Цэнтрасаюзу веды аб забесьпячэньні трактараатрымацеляў.

Аб працы оргасьветкамісій па коопасьвеце на вёсцы на другі квартал 1928-29 году.

Усім Райсаюзам, аддзяленьням і спажыўтаварыствам.

Ня гледзячы на тое, што ўжо другі год, як дадзена паказаньне сыстэме аб стварэньні ў спажывецкіх таварыствах оргасьветкамісій, па маючыхся ў нас вестках такія яшчэ ў абсолютнай большасьці с. т. ня створаны (на Бабруйшчыне на 67 сп. т-ваў 5 оргасьветкамісій). Створаныя-ж оргасьветкамісіі большасьцю ў сваёй дзейнасьці нічога практычнага ня робяць.

Асноўнай прычынай гэтаму зьяўляецца тое, што Праўленьні Райсаюзаў да гэтага часу няўважліва адносіліся да справы стварэньня і работы оргасьветкамісій.

Вучастковыя інструктары ня несьлі пэўнай адказнасьці за іх дзейнасьць на сваім вучастку.

Праўленьні с. т. у сваёй паўсядзеннай дзейнасьці ня цікавіліся імі і не давалі паказаньняў у іх рабоце.

Зварочваючы ўвагу на такое становішча, Оргкіраўніцтва Белкоопсаюзу прапануе:

Правесьці ў бліжэйшы час стварэньне оргасьветкамісій пры ўсіх спажыўтаварыствах.

Узмацніць нагляд над іх працай з боку Праўленьняў Саюзаў, усклаўшы адказнасьць на вучастковых інструктароў за стан дзейнасьці оргасьветкамісій і даючы ім паквартальныя паказаньні, а таксама інструктуючы па асобных пытаньнях іх працы.

Узмацніць увагу да працы оргасьветкамісій праўленьняў с. т., ставячы на сваіх пасяджэньнях іх справаздачы, абгаварваючы і даючы паказаньні ў паасобных пытаньнях іх працы.

У якасьці канкрэтных мерапрыёмстваў у працы оргасьветкамісій па лініі коопасьветнай працы ў другім квартале 1928-29 году павінны быць:

1. Організацыя і наладжваньне працы коопэрацыйных гурткоў. Вопыт мінулага часу паказаў, што праз некаторы час пасьля організацыі коопгурткі, дзякуючы няўважлівым адносінам да іх працы,

як кепскі падбор кіраўнікоў, нерэгулярнасьць іх занятказ і г. д., мелі вялікі процант адсеву і многія ў рэшце зусім распадаліся. Таму належыць зьвярнуць увагу як на падбор самога складу коопгурткоў, так і іх кіраўнікоў. Асабліва неабходна ўцягваць у гурткі жанчын і моладзь. Для жанчын будзе мэтазгодным нават організацыя спэцыяльных гурткоў кройкі і шыцьця з вядзеньнем у іх-жа коопэрацыйнай прапаганды.

2. Створаныя да гэтага часу коопэрацыйныя куткі ў большасьці не апраўдалі поўнасьцю сваей мэты, застаючыся ўсяго толькі ўбраным мейсцам і ніякай коопэрацыйна-асьветнай, культмасавай працы ў іх не вялося. Зараз коопкуткі патрэбна абнавіць сьвежымі плякатамі, лёзунгамі, дыяграмамі з жыцьця і працы мясцовага коопэратыву. У кооп. кутках неабходна праводзіць лекцыі, гутаркі, даклады як на коопэрацыйныя, так і на іншыя культ-асьветныя тэмы, практыкаваць даклады аб працы мясцовага коопэратыву, крамы, рэвізыйнай, крамавай, оргасьветнай камісій, гутаркі аб прадстаячых задачах коопэратыву і г. д.

3. Асаблівую ўвагу належыць зьвярнуць на ўдзел оргасьветкамісій у працы хат-чытален. Па ўзгадненьні з саветамі хат-чытален неабходна ўключаць у плян іх працы пытаньні коопэрацыйнай прапаганды, шляхам наладжваньня коопэрацыйных спэктакляў, інсцэніровак, агітсудоў, дакладаў, гутарак, організацыя даведачных коопсталоў і г. д.

4. У пытаньні прасоўваньня кнігі і газэты ў шырокія масы насельніцтва оргасьветкамісіі павінны быць найбольш актыўнымі. У тых спажыўтаварыствах, дзе яшчэ не організаваны кнігагандаль, патрэбна паставіць пытаньне аб адчыненьні кніжнай паліцы, аддзелу, або асобнай крамы. Да справы распаўсюджваньня кнігі оргасьветкамісіі павінны прыцягнуць увесь коопактыў і ўсю грамадзкасьць вёскі. Асаблівую ўвагу патрэбна зьвярнуць на разьвіцьцё ў вашым раёне кнiганосства і агітацыі за кнігу ў шырокіх масах сялянства. Створаныя кніжныя паліцы пры с. т. павінны абнаўляцца сьвежай літэратурай.

5. Згодна пастановы Праўленьня БКС усе спажыўтаварыствы з культурна-бытавых фондаў 1927-28 г. павінны 5 проц. адлічыць на дапамогу школьнікам—дзецям бяднейшых пайшчыкаў. Оргасьветкамісіям неабходна падрыхтаваць гэтае пытаньне і разам з праўленьнямі і камсамольскімі організацыямі на мясцох зрабіць разьмеркаваньне гэтых адлічэньняў для дзяцей беднякоў пайшчыкаў.

6. Оргасьветкамісіі павінны прыняць актыўны ўдзел у праходзячых перавыбарах Саветаў, шляхам паведамленьняў пайшчыкаў аб часе і мейсцы сходаў, актыўнай яўкі на сходы актыву і г. д.

7. Пры наведваньні тэй ці іншай мясцовасьці кіно-перасоўкі, оргасьветкамісіі павінны дапамагаць у паладжваньні сэансаў, шляхам адшукваньня памяшканьня, паведамленьня пайшчыкаў аб кіносэансе, наладжваньні лекцый, гутарак, дакладаў перад сэансамі на кооп. тэмы і г. д.

8. Выходзячы з мясцовых умоў оргасьветкамісіі павінны скласьці конкрэтны плян сваей працы і, увгадніўшы яго з мясцовымі грамадзкімі і палітасьветнымі організацыямі, унесьці на зацьверджаньне праўленьня спажыўтаварыства. Вучастковыя інструктары і Праўленьні т-ваў павінны ўсямерна дапамагаць оргасьветкамісіям у складаньні плянаў іх працы.

Адначасова зварочваем увагу на правільнае мэтавае скарыстаньне культфондаў.

Нам. Старшыні Праўленьня Белкоопсаюзу **Хаскін.**
Інструктар па коопасьвеце **Чумак.**

№ 536.
12-I—1929 г.

Аб парадку запаўненьня ф. № 1-хл. „Дэкадных опэрацыйных вестак аб хлебных опэрацыях".

Усім саюзам, аддзяленьням і спажыўтаварыствам.

Заўважваецца, што некаторымі спажыўтаварыствамі ня зусім правільна запаўняецца картка «Дэкадныя опэрацыйныя весткі аб хлебных опэрацыях» ф. № 1-хл., з прычыны чаго лічым неабходным зьвярнуць увагу на наступныя моманты:

У картку ф. № 1-хл. павінны ўключацца весткі па ўсіх хлебапрадуктах, загатоўленых на месцы ад насельніцтва, паступіўшых у якасьці памольнага збору, закупленых на базах і складах Саюзу і завезеных з іншых раёнаў БССР і з-за меж БССР.

Прыход завезеных хлебапрадуктаў (акрамя памольнага збору) і закупленых на складах Саюзу паказваецца па асобных культурах (жыта, жытная мука, пшаніца, пшанічная мука і г. д.) па пункту 5 «Іншыя паступленьні».

У пунктах №№ 1 і 12 «Астача на пачатак (альбо на канец) дэкады» павінны абавязкова ўключацца і тыя запасы хлебапрадуктаў, якія знаходзяцца на млынох у пераапрацоўцы.

Калі ў справаздачнай дэкадзе была адпраўка зернапрадуктаў у пераапрацоўку і ў гэтай самай дэкадзе яшчэ адтуль ня была атрымана мука ці крупа, у картцы ф. № 1-хл. ня робіцца ніякіх запісаў і адзнак, бо ў гэтых выпадках наяўнасьць зернапрадуктаў на млынох прыраўніваецца да запасаў на сваіх складах і ўключаецца ў графу «Астача на канец дэкады». Толькі ў тэй дэкадзе, калі паступае з пераапрацоўкі мука ці крупа (часткамі альбо поўнасьцю) робіцца ў картцы падвойная запіс: па графе 4 «паступіла ад пераапрацоўкі» паказваецца колькасьць мукі і крупы, атрыманай з пераапрацоўкі, і адначасова гэтая-ж колькасьць зернапрадуктаў [1]) выпісваецца ў выдатак, г. зн. паказваецца па пункту 10—«Адпушчана ў пераапрацоўку». Такім чынам колькасьць зернапрадуктаў па пункту 10 будзе заўсёды раўняцца колькасьці мукі, крупы і высевак, паказаных па п. 4.

Колькасьць мукі, адпушчанай у хлебапякарню, павінна ўключацца ў п. 7 «Продаж насельніцтву (акрамя памольнага збору)» і не паказваецца паасобку. Колькасьць мукі з памольнага збору, адпушчанай ў хлебапякарню, паказваецца па пункту 8—«Адпушчана памольнага збору насельніцтву ў сваім раёне».

Калі хлебапрадукты, загатоўленыя ад мясцовага насельніцтва альбо атрыманыя з іншых раёнаў (акрамя памольнага збору), пералічваюцца ў рэзэрўныя фонды (ільнаводны і бядняцкі), неабходна гэтую колькасьць хлебапрадуктаў уключыць у пункт 9, і такім чынам рэдакцыя гэтага пункту будзе—«Адпушчана Саюзу альбо па нарадам Саюзу і пералічана ў рэзэрвны фонд (акрамя памольнага збору)».

---

[1]) Уключаючы % убылі ад перамолу.

Парадак вучоту памольнага збору, які пералічаны ў рэзэрвныя фонды, паказан у нашым абежніку № 472, ад 11 студзеня 1929 г.

Хлебапрадукты, якія спажыўтаварыства атрымае з рэзэрвных фондаў для водпуску насельніцтву, неабходна будзе ўключыць у пункт 5 «Іншыя паступленьні» і не паказваць іх паасобку.

Хлебапрадукты, якія лічацца ў рэзэрвных фондах (ільнаводны і бядняцкі) і хаваюцца на складах спажыўтаварыстваў, не павінны паказвацца спажыўтаварыствамі ў іх картках фор. № 1-хл. па пунктах 1 і 12, як наяўнасьць на пачатак альбо канец дэкады, бо гэтыя фонды знаходзяцца ў распараджэньні Саюзу, які іх учытвае ў сваёй справаздачнасьці.

Член Праўленьня БКС *Флеер.*

Заг. Статыст. п/аддзелу *Кабакоў.*

№ 473, 11/I—1929 г.

Аб зьменах у форме № 1-хл. „Дэкадных опэрацыйных вестах аб хлебных опэрацыях“.

Усім Саюзам, аддзяленьням і спажыўтаварыствам.

Згодна хадайніцтва НКГандлю БССР аб зьменах у парадку вучоту памольнага збору, НК РСІ БССР зацьверджаны 2/I—1929 г. наступныя зьмены ў форме № 1-хл. «Дэкадныя опэрацыйныя весткі аб хлебных опэрацыях», якія высылаюцца спажыўтаварыствамі БССР у свой Саюз 1-га, 11-га і 21-га чысла кожнага м-ца.

У артыкуле 3 «Паступіла памольнага збору» пункт «а»—«у сваім раёне» падзяліць на 2 пункты: 1) ад дзяржаўных і коопэрацыйных млыноў і 2) ад прыватных млыноў.

У артыкуле 8 «Адпушчана памольнага збору» пункт «а»—«насельніцтву ў сваім раёне» падзяліць таксама на два пункты: 1) сялянскай беднаце і 2) іншаму насельніцтву.

Памольны збор, які пералічан у рэзэрв (бядняцкі, ільнаводны), уключаецца ў п. «б» і не паказваецца паасобку ад памольнага збору, які вывезены ў іншыя раёны. З прычыны гэтага пункт «б» будзе мець наступную рэдакцыю: «Вывезена ў іншыя раёны і пералічана ў рэзэрв».

У артыкуле 12 «Астача на канец дэкады» дабавіць яшчэ адно пытаньне—«у тым ліку памольнага збору»; паказаная па гэтаму радку наяўнасьць памольнага збору павінна абавязкова ўваходзіць у склад агульнай астачы хлебапрадуктаў на канец дэкады.

Астача памольнага збору на канец дэкады паказваецца «вывадная», як розьніца паміж прыходам (плюс астача на пачатак дэкады) і расходам за дэкаду.

Пры адсылцы Саюзу дэкаднай карткі ф. № 1-хл. спаж. т-ва павінна зрабіць на блянку карткі рэдакцыйныя зьмены ў адпаведнасьці з вышэй сказаным.

Адпаведна з гэтым зьмяняюцца п. п. 4 і 6 інструкцыі, надрукаванай на адвароце карткі.

З увядзеньнем паказаных зьмен у картцы ф. № 1-хл. ніякія іншыя зьвесткі па памольнаму збору па другіх формах і ў іншыя тэрміны ў органы Наркамгандлю (акрінспэктарам) сыстэмай спажывецкай коопэрацыі не павінны давацца.

Новы парадак вучоту памольнага збору ў дэкаднай картцы ф. № 1-хл. уводзяцца з першай дэкады лютага м-ца—1929 г., прычым за студзень м-ц—1929 г. спажыўтаварыствамі прысылаецца ў свой Саюз не пазьней 10-га лютага—адна картка за ўвесь месяц з вышэйпаказанымі зьменамі.

Спажыўсаюзы і іх аддзяленьні высылаюць Белкоопсаюзу зводку за студзень м-ц не пазьней 15-га лютага.

Член Праўленьня БКС *Флеер.*

Заг. Стат. п/аддзелу *Кабакоў.*

№ 472, 11/I—1929 г.

Аб зьменах у намэнклатуры накладных і агульна-гандлёвых выдаткаў.

Усім саюзам і аддзяленьням БКС і спаж. т-вам.

Абежнік Цэнтрасаюза № 22651, які друкуем ніжэй аб намэнклатуры агульна-гандлёвых і накладных выдаткаў прапануецца для правядзеньня ва ўсіх спажывецкіх таварыствах Беларусі.

У сувязі з тым, што ўся справаздачнасьць і вучот выдаткаў за ўвесь 1928-29 год будзе праходзіць па паказанай у абежніку намэнклатуры накладных і агульна-гандлёвых выдаткаў, неабходна правесьці адпаведныя зьмены і дадатковыя праводкі кіруючыся наступным:

Намэнклатура Цэнтрасаюза (ШАЛОЎ „Скароч. рахунказодства", стар. 66). 1. Транспартныя. 2. Гужавыя перавозкі. 3. Упакоўка і затарываньне. 4. Нагрузкі, перагрузкі і выгрузкі. 5. Зборы і мыты. 6. Акцыз. 7. Страта грузаў у дарозе і завес тары. 8. Прывядзеньне загатовак у становішча, годнае для хаваньня і перавозкі. 9. Камісыйныя ўзнагароды пры пакупцы. 10. Іншыя.

Намэнклатура, прынятая Белкоопсаюзам з 1/Х—28 г. 1. Транспартныя. 1. Гужавая перавозка. 3. Упакоўка і затарываньне. 4. Нагрузка, перагрузка і выгрузка. 5. Зборы і мыты. 6. Страта грузаў у дарозе і завес тары. 7. Іншыя.

Новая намэнклатура. 1. Транспартныя. 2. Гужавыя перавозкі. 3. Падработка і ўпакоўка. 4. Зборы, мыты і акцыз. 5. Камісія выплачаная. 6. Іншыя.

Зьмены, зробленыя ў намэнклатуры, растлумачаны ў абежніку Цэнтрасаюза за № 22651. Намэнклатура накладных выдаткаў па таварных опэрацыях, прынятая Белкоопсаюзам, павінна быць зьменена наступным чынам.

Артыкул „транспартныя" і «нагрузка, перагрузка і выгрузка» злучаюцца ў адзін артыкул «транспартныя».

У арт. «зборы і мыты» павінен праводзіцца і «акцыз», які выплачваецца спажывецкім таварыствам. Выдзяляецца з «іншых» асобны артыкул «камісія выплачаная».

«Страта грузаў у дарозе і завес тары» зусім выпадае з намэнклатуры накладных выдаткаў, а гэтыя сумы ўлічваюцца парадкам, паказаным Цэнтрасаюзам (абежн. № 22651). Для афармленьня гэтай апошняй зьмены, улічваючы, што за 1-ы квартал разноска па ўсіх кнігах скончана, трэба ва ўсіх спаж. т-вах зрабіць наступнае: страта грузаў у дарозе і завес тары, у межах нормальнага недахопу, па накладных выдатках праводзіліся па рахунку „пакупкі і расцэнкі", там дзе праводзіўся і пакупны кошт тавараў,—пагэтаму ўлічэньне нормальнага недахопу тавараў у дарозе ў пакупны кошт тавараў не выклікае ніякіх зьмен па рахунках галоўнай кнігі. Неабходна толькі ў кнізе паступленьня тавараў (форма № 19 у групе калёнак «статыстычныя зьвесткі») суму па артыкулу «страта грузаў у дарозе і завес тары» выключыць з накладных выдаткаў і аднесьці да пакупного кошту тавараў па адпаведнай контр'агэнтуры дастаўшчыкаў. Тэхнічна гэтая

зьмена павінна быць зроблена шляхам папраўленьня адпаведных лічбаў у падрахунку журнала.

Апошняя і найбольш важная зьмена ў намэнклатуры накладных выдаткаў зводзіцца к таму, што ў артыкул «гужавыя перавозкі» ўключаюцца выдаткі па перавозцы тавараў (ужо расцэненых) са складу альбо цэнтральнай крамы ў аддзяленьні, якія знаходзяцца ў другіх мясцовасьцях. Раней гэтыя выдаткі праводзіліся па рахунку агульна-гандлёвых выдаткаў. Такім чынам у 28-29 г. унутраныя перавозкі будуць праводзіцца часткова па накладных, а часткова па агульна-гандлёвых выдатках, а менавіта:

Па накладных выдатках—выдаткі па дастаўцы ўжо расцэненых тавараў. з складу, альбо з цэнтральнай крамы, у крамы, якія знаходзяцца ў другіх пунктах.

Па агульна-гандлёвых выдатках: а) перавозка тавараў са складу ў цэнтральную краму; б) перавозка тавараў з аддзяленьняў, якія знаходзяцца на раёне, у цэнтральныя крамы і іншыя аддзяленьні; в) выдаткі па перавозцы тавараў з крамы ў краму ў адным мейсцы.

У сувязі з гэтым спажывецкія таварыствы павінны ўстанавіць суму выдаткаў па перавозках з 1/X—28 г., якія падлягаюць правядзеньню па накладных выдатках і ў галоўнай кнізе павінна быць праведзена па дэбэту рахунку накладаньня і крэдыту рахунку агульна-гандлёвых выдаткаў.

Пры складаньні квартальнай справаздачы трэба да сумы накладных выдаткаў, якія ўвайшлі ў калькуляцыю праведзеных у журнале паступленьня тавараў (за вылікам «страты грузаў у дарозе», аб чым сказана вышэй), далучыць суму накладных выдаткаў па перавозцы тавараў у аддзяленьні і адпавядаюча зьменшыць суму накладаньня. У далейшым таксама неабходна выдаткі па перавозцы тавараў у аддзяленьні адносіць на дэбэт рахунку накладаньня, улічваючы ўсе гэтыя сумы пры складаньні квартальнай справаздачы.

Зьмены намэнклатуры агульна гандлёвых выдаткаў у прыведзеным ніжэй абежніку Цэнтрасаюзу паказаны дастаткова падрабязна. Квартальныя справаздачы, выданыя Оргкіраўніцтвам Белкоопсаюзу, пабудаваны з вучотам вышэй паказаных зьмен.

Член Праўленьня БКС *Флеер.*
Інструктар *Каструлёў.*

№ 447, 10/I—29 г.

О новой номенклатуре расходов.

(Циркуляр Отдела Рационализации Центросоюза № 22651 от 30 ноября 1928 года).

Уважаемые товарищи!

В связи с изданием Наркомторгом СССР новой номенклатуры расходов (накладных и общеторговых) на 1928—29 год предлагается взамен напечатанной в книге Шалова: «Сокращенное счетоводство П. О.» номенклатуры расходов накладных (стр. 66) и общеторговых (стр. 104) руководствоваться нижеследующей:

А. Накладные расходы.

1. Транспортные расходы. Сюда относятся: а) железно-дорожный тариф и водный фрахт и другие расходы, которые включаются в жел.-дор. накладные, коносаменты и иные документы транспортных организаций (как-то: станционные, пристанские и попудные сборы, стоимость накладной, гербовый сбор, страхование и хранение товара в пути, взвешивание, подача вагонов и пароходов, нагрузка и выгрузка, специальное приспособление вагонов и пароходов для перевозки скота и хлеба, простой вагонов и пароходов, если таковой не может быть отнесен на счет виновных лиц и организаций); б) стоимость нагрузки, перегрузки и выгрузки сторонним аппаратом, не включенная в документы транспортных организаций; в) стоимость доставки товаров почтовыми посылками.

2. Гужевые перевозки. Сюда относятся: а) стоимость гужевых и автомобильных перевозок товаров от места покупки до места их хранения, как средствами посторонних лиц и организаций, так и собственные гуж. или авто-транспортом в соответствующей доле; б) стоимость услуг посторонних лиц и организаций по навалке, свалке и подаче на весы товаров при гужевой перевозке их, если таковая не включена в стоимость перевозки; в) стоимость перевозки товаров из склада или из центральной лавки в отделения, находящиеся в других поселениях.

3. Подработка и упаковка. Сюда относится: а) стоимость услуг посторонних лиц или содержание специального штата по очистке, перелопачиванию и др. работам по улучшению качества хл.-фур. товаров; по обслуживанию, сушке, солке и др. операциям, по приведению в пригодный для хранения вид пушнины и кожсырья; по сортировке, мойке, запарке, очистке, прессовке льна, пеньки и др. видов волокнистого сырья; б) стоимость потерь от подработки (отходы, распыл и т. п.); стоимость вспомогательных материалов, израсходованных при подработке; г) стоимость прогона, прокорма, водопоя и пользования вагонами при заготовках и перевозке скота и птицы; д) стоимость рабочей силы по упаковке, затовариванию и маркировке товаров и стоимость употребляемых для этого всякого рода упаковочных материалов, например: шпагат, гвозди, стружка, ящики, рогожи и т. п.; е) стоимость тары, которая включена поставщиком в сумму счета, но которая при приемке товаров в лавке оказалась совершенно негодной и поэтому не сдана приказчику под отчет, а также и стоимость уценки тары, например: в сумму счета включено за тару 3 руб., самая же тара оценена и сдана приказчику под отчет только в 2 рубля—разница в стоимости—1 рубль есть уценка тары, которая и относится к данной статье расходов.

4. Сборы и пошлины (таможенные, биржевые, регистрационные и прочие при покупке товара, а также и акцизы, уплачиваемые самой организацией).

5. Комиссия, уплаченная при покупке и заготовке (стоимость посреднических услуг посторонних организаций).

6. Прочие расходы. Сюда относится: а) стоимость экспертизы и анализа купленных потребительских товаров до заприходования их на склад; б) инструктирование и бракераж сел.-хоз. продуктов и сырья, производимые государственными органами (ГЭХИ, Масляной Инспекцией, Ветеринарным надзором и т. п.) в местах заготовки, при отгрузках и в пути; в) стоимость сопровождения скота, живой птицы и др.

Б. Общеторговые расходы.

Группа I. Зарплата.

1. Зарплата правлению. Сюда относятся суммы зарплаты только тем членам правления, которые не выполняют постоянно обязанностей приказчика и кассира лавки или счетовода.

Зарплата члену правления, который исполняет обязанности приказчика и постоянно находится в лавке, принимает и продает товар, считается как зарплата служащим. Точно так же и зарплата члену правления,

который постоянно находится в лавке и получает с покупателей деньги за проданный товар, и зарплата члену правления за ведение счетоводства общества рассматривается как зарплата служащим.

2. *Зарплата ревизионной комиссии.* Сюда относится зарплата всем членам ревизионной комиссии, как получающим месячный оклад, так и за отдельные работы их по ревизии и проверке дел общества. Сюда же относится и зарплата техническому аппарату (штатному) ревизионной комиссии (например, бухгалтеру или секретарю), а также и оплата рабочего времени членам лавочной комиссии в том случае, когда они исполняют обязанности ревизионной комиссии (т.-е. когда они по поручению ревизионной комиссии производят проверку кассы, товаров и других ценностей). Зарплата технического аппарата правления (как-то: конторщиков, счетоводов, продавцов, рабочих), участвующего при ревизии, сюда не относится.

3. *Зарплата служащим.* Сюда относится: а) сумма зарплаты всем наемным, постоянным и поденным служащим; б) сумма зарплаты членам правления в том случае, когда они исполняют обязанности приказчика и кассира в лавке и ведут счетоводство общества (см. выше); в) комиссионное вознаграждение в том случае, когда приказчик получает жалованье не в установленном размере месячного оклада, а в каком-либо проценте с оборота, т.-е. с суммы проданных товаров; г) оплата сверхурочных и сдельных работ; д) суммы премии, выдаваемой служащим в порядке премирования их по договору с местным отделом соответствующего профессионального союза за повышение оборота или за понижение расходов.

Группа II. Дополнительные расходы по рабсиле.

Сюда относится: а) компенсация за неиспользованный отпуск; б) суммы выходного пособия; в) суммы стоимости спецодежды, выдаваемой служащим, и расходы по стирке и ремонту ее; г) стоимость продовольствия; д) расходы по приглашению на службу (под'емные, суточные и проезд); е) расходы по трамвайному и пригородному сообщению за счет организации; ж) мыло и полотенца для мытья рук и прочие.

Группа III. Начисление на зарплату.

Сюда относится: а) суммы уплаченного или причитающегося социального страхования как за служащих, так и за членов правления; б) суммы, отчисленные за служащих в профсоюз; в) отчисления на жилстроительство.

Группа IV. Командировки и раз'езды.

Сюда относятся все расходы, связанные с командировками и раз'ездами по делам общества, в том числе суточные закупщику товаров и проезд его на лошадях и по железной дороге за покупкой товара, а также и местные раз'езды [1]) в пределах района деятельности общества.

Группа V. Содержание помещений и хозяйственные расходы.

1. *Аренда помещений.* Сюда относится: а) стоимость аренды помещений для лавок, складов и др. торговых предприятий, а также для конторы общества; б) стоимость капитального ремонта арендованных помещений и страховка их, когда этот ремонт и страховка предусмотрены договором на аренду.

2. *Страхование* собственных строений, налоги и сборы по строениям.

3. *Ремонт строений и помещений.* Сюда относятся: а) стоимость мелкого ремонта собственных строений и арендованных помещений; б) стоимость капитального ремонта арендованных помещений, не обусловленного договором на аренду.

4. *Прочие хозяйственные расходы.* Сюда относится: а) стоимость ремонта движимого имущества (инвентаря); б) стоимость купленного мел-

---

[1]) К местным раз'ездам следует относить содержание лошадей и автомобилей в том случае, когда они содержатся исключительно для сбора выручки по магазинам и лавкам (эта статья расходов может быть лишь в крупных п о.).

кого инвентаря, как-то: замки висячие, чернильницы, линейки, крючки и петли дверные, накладки, ножи, стекла ламповые и т. п.; в) стоимость перемещения инвентаря; г) стоимость мытья полов и побелки стен; д) стоимость отопления, освещения и водоснабжения; е) стоимость охраны помещений посторонними лицами (артелями, милицией); ж) содержание противопожарного инвентаря и пр.

Группа VI. Амортизация.

Сюда относится амортизация строений, инвентаря и оборудования.

Группа VII. Канцелярские и почтово-телеграфные расходы.

Сюда относится: а) стоимость счетных книг и бланков и лент для касс; б) стоимость членских расчетных книжек и уставов, если таковые выдаются бесплатно; в) бумага писчая и почтовая, конверты и карандаши, перья, чернила и проч.; г) стоимость купленных почтовых марок; д) стоимость переводов денег по почте и через банк, подача телеграмм и плата за пользование телефоном; е) выписка газет и журналов и др. справочных изданий; ж) публикация в газетах баланса и других сведений об обществе (кроме публикации рекламного характера); з) расходы по сбору выручки чужим аппаратом.

Если общим собранием решено членские книжки и уставы выдавать за плату, то их нужно сдавать по себестоимости кому-либо под отчет и проводить по книгам тем же порядком, как и подотчетные суммы.

Группа VIII. Налоги и сборы.

1. Промысловый налог.
2. Прочие налоги и сборы, как-то: покупка гербовых марок, расходы по засвидетельствованию доверенностей, местные сборы, кроме взыскания при железно-дорожных и водных перевозках, вексельные бланки и прочие.

Группа IX. Хранение и внутренние переброски товаров.

1. *Упаковочный материал.* Сюда относится: а) стоимость оберточной бумаги и вязки; б) стоимость пакетов, если они по условию с приказчиком не относятся на товары; в) стоимость переупаковки товаров на складах.

2. *Страховка товаров* (в лавках и складах).

3. *Развозка товаров* (эта статья расходов будет только в многолавочном обществе). Сюда относится стоимость перевозки товаров из одной лавки в другую или из лавок в склад; сюда же относится стоимость перевозки товаров из склада в лавки, находящийся в одном поселении.

4. *Прочие по хранению товаров.* Сюда относится: а) набивка ледника и плата за пользование холодильником; б) хранение товаров на чужих (не арендованных) складах.

Группа X. Фактические потери товаров при хранении и продаже в пределах нормы.

Условная скидка приказчику.

Группа XI. Комиссия уплаченная.

Оплата посреднических услуг, как-то: а) премии и бонусы при реализации товаров и продукции заготовок чужим аппаратом (сюда же относится и комиссионное вознаграждение лицам, которых общество не включает в штат, но передает им свои товары для продажи из ларьков и палаток за определенный процент с выручки); б) комиссионное вознаграждение по другим операциям (кроме продажи); например: по инкассо, по фрахтованию и т. п.

Группа XII. Стоимость кредита.

(Проценты по вкладам, займа, специальным текущим счетам, по учету векселей и начисляемые поставщиками за кредит по открытому счету, комиссия банкам).

Группа XIII. Расходы по таре и ее амортизации.

(По такой таре, которая находится в постоянном пользовании, которая не уходит из предприятия вместе с товарами и которая не включается в продажную стоимость товара. Сюда относится: перевозка тары, маркировка, просушка, дезинфекция, починка, нормальная убыль, амортизация).

Группа XIV. Культурно-просветительные.

Сюда относится: а) расходы по собственным мероприятиям (как-то: выписка литературы по кооперации и другим вопросам; расходы на устройство спектаклей, вечеров, лекций, экскурсий; содержание стипендиатов на кооперативных курсах; расходы по устройству кооперативных уголков, кружков и библиотек; расходы по ведению кооперативных, агитационных кампаний и т. п.); б) субсидии (безвозвратная выдача средств) на те же цели другим организациям. *Расходы на эти же цели, произведенные за счет специального фонда, образованного из прибылей, сюда не относятся.*

Группа XV. Разные.

1. Расходы по общим собраниям. Сюда относится стоимость затрат по созыву общих собраний (собраний уполномоченных) и районных собраний, членов (в крупных обществах), как-то: плата за помещение для собраний, рассылка повесток и материалов для собраний, освещение помещения во время собраний, чай для собравшихся.

2. Прочие мелкие расходы. Сюда относится все, что не относится к перечисленным выше статьям (за исключением брака и порчи товара, штрафов, пени, которые относятся прямо на убыток). Например, сюда может быть отнесена премия по изобретательству, охрана кассы, плата юристам по пред'явлению исков, расходы по гарантийному страхованию, экспертизе и анализ товаров при хранении, публикация рекламного характера.

Изменения в номенклатуре расходов и в порядке учета их.

Отличие новой номенклатуры расходов от прежней (напечатанной в книге: «Сокращенное счетоводство П. О») заключается в следующем:

1. Накладные расходы делятся лишь на шесть групп (статей) вместо десяти прежних. Прежние две статьи: 1 и 4 теперь составляют одну статью 1-ю; прежние две статьи: 3 и 8 теперь составляют одну статью 3-ю; прежние две статьи 5 и 6 теперь составляют одну статью 4-ю, а прежняя ст. 7-я «убыль грузов в пути и завес тары», обнаруженные при приемке товара в лавке, *совсем выпадает из накладных расходов.*

Убыль грузов в пути (недостача товаров) в пределах нормы и завес тары, обнаруженные при приемке товара в лавке, *должны оставаться в покупной стоимости поступившего товара* по *счету.* Поэтому, в том случае, когда при приемке товара в лавку будет обнаружен завес тары или недостача товаров в пределах нормы, составление акта (форма № 7 см. стр. 42) будет излишним; достаточно будет в этих случаях делать отметку на счете поставщика над строкой того товара, недостача или завес тары которого обнаружены, например: *«нед. и зав. 2 кгр. 500 гр.».* Составление же акта должно быть обязательным лишь в том случае, когда обнаруженная при приемке товара недостача будет больше установленных норм. Стоимость недостачи сверх нормы должна быть отнесена на счет виновных лиц или учреждений, а для отнесения (записи) на их счет нужен соответствующий документ; таким документом и должен быть этот акт. При этом *стоимость недостачи товаров сверх нормы* (т. е. то, что должно быть отнесено на счет виновных лиц) *выделяется из суммы счета,* а стоимость недостачи в пределах нормы или завес тары *не выделяется, а остается в покупной стоимости поступившего товара.*

Книга: «Журнал поступления товаров» (форма № 19-а, см. стр. 73) остается без изменения. При записи в книгу поступившего товара, при приемке которого в лавке обнаружена недостача в пределах нормы или

завес тары—13-я графа не заполняется: вся стоимость товара по счету в этом случае пишется в 4, 5, 6 или 7-й графе, соответственно тому, от кого товар поступил.

Кроме того, в состав накладных расходов вводится такой расход, который по прежней номенклатуре считался общеторговым расходом, а именно: *стоимость переброски товаров* (уже расцененных) *из склада или из центральной лавки* (когда она заменяет собой склад) *в отделения, находящиеся в других поселениях, считается накладным расходом*, а не общеторговым, как указано на стр. 214-й. Поэтому стоимость этой перевозки товаров следует относить ко 2-й статье накладных расходов и записывать (по мере поступления в контору документов) в книгу «Журнала поступления товаров» по 11-й графе, как расход по гужевой доставке товаров.

В связи с сокращением числа статей накладных расходов в годовом (ф. № 32) и в квартальных (ф. № 28) отчетах П. О. в таблицах: «накладные расходы по торговым операциям» статьи 4, 6 и 8-я зачеркиваются.

2. *Общеторговые* расходы делятся на 25 статей также, как и в прежней номенклатуре; изменилась лишь группировка статей расходов, а именно: а) группа расходов: «содержание служебного персонала» разделена на две группы: 1—*зарплата*, и 2—*дополнительные расходы по рабсиле*. В группу: «зарплата» входят первые три статьи расходов, а в группу: «дополнительные расходы по рабсиле» входит одна статья расходов, 4-я, которая в прежней наменклатуре, в формах годовых и квартальных отчетов и в книге расходов (ф. № 24) называется: «прочие расходы по содержанию служебного персонала». б) Из группы расходов: «содержание помещений и хозяйственные расходы» статья расходов: «амортизация строений и инвентаря» выделена в самостоятельную группу. Таким образом, вместо 13 групп расходов теперь будет 15 групп.

Изменения в содержании отдельных статей общеторговых расходов произошли очень незначительные, а именно: а) в последнюю статью: «прочие мелкие расходы» перенесено: *гарантийное страхование*—из статьи: «начисления на зарплату» и *экспертиза и анализ товаров при хранении* из статьи: «прочие по хранению товаров; б) *охрана складов и лавок чужим аппаратом* исключена из статьи: «прочие по хранению товаров» и перенесена в статью: «прочие хозяйственные расходы»; в) *развозка товаров* включает в себя лишь расходы по перевозке товаров из склада или из центральной лавки в отделения, находящиеся в одном поселении, и расходы по перевозке товаров из одного отделения в другое и из отделений в склад или в центральную лавку.

Книга расходов (ф. № 24) сохраняется прежняя; при переиздании ее будут внесены необходимые изменения в группировку статей расходов.

Напечатаные годовые и квартальные отчеты остаются без изменения; изменения в группировке расходов будут внесены в них при переиздании их. При заполнении годового отчета ничего не изменяется, каждая статья выписывается на соответствующей строке. Изменяется лишь порядок заполнения 7-й таблицы квартального отчета, а именно:

1) К словам: «содержание служебного персонала» дописывается слово: «*зарплата*», заключенное в скобки—и на этой строке в графе: «сумма» пишется лишь сумма зарплаты по первым трем статьям, а статья: «прочие расходы по содержанию служебного персонала» пишется в таблице отдельно между строчек (после первой строки) за следующим наименованием: «*дополнительные расходы по рабсиле*».

2) На строке: «содержание помещений и хозяйственные расходы» пишется итог расходов в этой группе за исключением «амортизации». Расходы по амортизации показываются отдельной строчкой (ниже строчки: «содержание служебного персонала») за соответствующим наименованием, т.-е. «*амортизация*».

Член Правления *Болотин*.
Зав. отд. Рационализации *Ветчинин*.

Зацьверджана Окргкалегіяй БКС ад 15/1—29 г., пр. № 10.

Інструкцыя па складаньні квартальнай справаздачы спаж. таварыства на 1928-29 г. (ф. № 3).

Квартальная справаздача спаж. т-ва на 1928-29 г. складаецца з 13 табліц, якія асьвятляюць працу т-ва ў асноўных галінах яе дзейнасьці: арганізацыйнай, гаспадарчай, культасьветнай і г. д.

Квартальная справаздача павінна складацца толькі пасьля праверкі ўсіх запісаў па кнігах, калі ітогі рахункаў дапаможных кніг у дакладнасьці адпавядаюць ітогам рахункаў галоўнай кнігі.

Табл. № 1 „Балянс на канец кварталу“. Табліца запаўняецца астачамі па рахунках галоўнай кнігі на канец кварталу, прычым на ўвазе неабходна мець наступнае:

1. Па рахунку «Розных асоб і ўстаноў» можа быць двухбаковая астача: дэбітовая, калі маецца завінавачанасьць т-ву, і крэдытовая, калі т-ва завінавачана іншым арганізацыям. Магчыма, што Саюз, альбо іншая арганізацыя завінавачана т-ву па загатоўках, а з другога боку т-ва завінавачана Саюзу, альбо іншай арганізацыі па таварах; у такіх выпадках у балянсе належыць паказаць разрахункі кожнага пакупніка, альбо пастаўшчыка, асобна па таварах і асобна па загатоўках. Залік адно другім ні ў якім разе не дапушчаецца.

2. Па рахунках «Розных асоб і ўстаноў», «Выдаткаў», «Каштоўных папер і паёў ва ўстановах», «Маёмасьці», «Вэксалёў выданых», «Займаў, укладаў і пазык» і «Капіталаў і фондаў»—астачы паказваюцца паасобку па кожнай частцы, з якіх складаецца адпаведны рахунак, напрыклад, па рах. «Капіталаў і фондаў» неабходна паказаць паасобку: а) запасны капітал, б) ФКБ, в) культ-асьветны фонд і г. д.

Па памянёных рахунках сумы выпісваюцца са зваротных ведамасьцей адпаведных дапаможных кніг.

3. Фонд кооперaваньня беднаты, адлічаны спаж. т-вам ад уласных сродкаў, паказваецца па рахунку «Капіталаў і фондаў»; сумы, атрыманыя ад Саюзу і іншых арганізацый для гэтай-жа мэты, улічваюцца па рахунку «Займаў, укладаў і пазык».

Табл. № 2. «Паступленьне тавараў». Табліца запаўняецца з журналу паступленьня тавараў (рах. пакупкі і расцэнкі тавараў) шляхам падліку трох месячных ітогаў. „Разам“ па гэтай табліцы павінна быць роўна суме ў радку «Разам па продажнай цане» табл. № 4 (гл. далей).

Табл. № 3. «Накладныя выдаткі па таварн. опэрацыях». У табліцы дана новая наменклатура накладных выдаткаў у адпаведнасьці з абежнікам Цэнтрасаюзу за № 22651 (глядзі стар. 8).

Табліца запаўняецца квартальнымі ітогамі з адпаведных граф кнігі «Журнала паступленьня тавараў». Парадак запаўненьня гэтай табліцы паказаны ў нашым абежніку № 447 ад 10/1—29 г. (гл. стар. 7).

Табл. № 4. «Рахунак тавараў у гандл. прадпрыёмствах».

П. 2 Дэбета—«Паступіла ад пастаўшчыкаў па пакупной цане», п. 3 „Накладныя выдаткі“ і п. 4 «Накладаньне на сабекошт пасту-

піўшага тавару» выпісваецца з журналу паступленьня тавараў (рах. пакупкі і расцэнкі тавараў) шляхам складаньня 3-х месячных ітогаў, маючы на ўвазе папраўкі, паказаныя ў нашым абежніку (ст. 7).

Усе астатнія радкі гэтай табліцы, як па Дэбэту, так і па Крэдыту запаўняюцца з адпаведных граф таварнага журналу.

Сума па радку „Накладныя выдаткі" павінна быць роўнай суме па радку «Разам» у табл. № 4 гэтай справаздачы (гл. далей).

Сума па радку «Разам па прадажнай цане» павінна раўняцца суме па радку «Разам» табліцы № 2.

З сумы, паказанай па Крэдыту па радку «Разам продана і адпушчана» робіцца ў канцы табліцы дзьве вынаскі. Сума продажу па дробнакрамнаму і доўгатэрміноваму крэдыту выпісваецца з 12 графы таварнага журналу, альбо вылічваецца па асабістых рахунках забаршчыкаў; сума продажу камісыйных тавараў вылічваецца гэтак: да сумы астачы камісійных тавараў на пачатак кварталу далучаецца сума кaштоўнасьці камісійных тавараў, якія паступілі ў справаздачным квартале, з гэтай агульнай сумы адnімаецца сума астачы камісыйных тавараў на канец кварталу.

Табл. № 5. «Уклады і пазыкі на канец кварталу». Весткі даюцца з дапаможнай кнігі «Укладаў і пазык». Сума тэрміновых і бястэрміновых укладаў па гэтай табліцы, а таксама сума пазык ад асобных асоб і ўстаноў—арганізацый, павінны раўняцца сумам, паказаным у радкох «Уклады» і „пазыкі" на пасыве балянсу. (Табл. № 1).

Табл. № 6. „Выдаткі за квартал". (Агульныя і прамыя). Табліца прадугледжвае толькі выдаткі, якія адносяцца да справаздачнага пэрыяду і ўлічваюцца ў дапаможнай кнізе асобна ад выдаткаў уперад. Выдаткі, якія вытвараны ўперад, павінны мець у дапаможнай кнізе асобныя рахункі: 1) рах. выдаткаў па таварных опэрацыях, 2) рах. выдаткаў па загатоўках, 3) рах. выдаткаў па дапаможна-гандлёвых прадпрыемствах, 4) рах. выдаткаў па вытворчасьці і 5) рах. агульных выдаткаў. У канцы месяца частка азначаных выдаткаў, якая падае на мінулы месяц, пералічваецца з гэтых рахункаў на адпаведныя рахункі выдаткаў бягучага справаздачнага пэрыяду, на рахунак вытворчасьці і пераапрацоўкі і рах. вынікаў дапаможна-гандлёвых прадпрыемстваў.

Табліца мае 2 калёнкі для запісу выдаткаў: а) па таварных опэрацыях і б) па загатоўках.

Тыя спаж. т-вы, якія вядуць загатоўку ў нязначным ліку і спэцыяльнага апарату для загатовак ня маюць, вядуць па гандлёва-загатоўчых выдатках адзін рахунак і запаўняюць толькі левую калёнку табліцы „Па таварных опэрацыях".

У в а г а. Калі гэтакія спаж. т-вы маюць вытворчыя, альбо дапаможна-гандлёвыя прадпрыемствы (сталоўка, чайная, буфэт), яны адчыняюць у дапаможнай кнізе дадатковы рахунак „агульных выдаткаў".

Тыя-ж спаж. т-вы, якія маюць спэцыяльна-загатоўчыя апараты альбо загатоўчыя опэрацыі займаюць у агульным авароце ня менш 15%, у дапаможнай кнізе выдаткаў вядуць 3 рахункі: а) прамыя па таварных опэрацыях, б) прамыя па загатоўках і в) агульныя.

У канцы месяца агульныя выдаткі разьмяркоўваюцца паміж асобнымі відамі опэрацый прапарцыянальна суме іх зваротаў і пералічваюцца на адпаведныя рахункі: рах. «прамых па таварных опэрацыях» і рах. «прамых па загатоўках» у дапаможнай кнізе, рах. «вынікаў дапаможна-гандлёвых прадпрыемстваў», і «рах. вытворчасьці і пераапрацоўкі». Пагэтаму на рахунку агульных выдаткаў к пачатку наступнага месяца нічога не застаецца і ітогаў з пачатку году па гэтаму рахунку не вядзецца.

Разьмеркаваць належыць ня толькі агульную суму гэтых выдаткаў, але таксама і ітог кожнага артыкулу выдаткаў паасобку. У левай калёнцы табліцы ўпісваюцца сумы прамых выдаткаў таварных опэрацый па кожнаму артыкулу і сумы агульных выдаткаў у тэй частцы, якая пасьля разьмеркаваньня была пералічана на рахунак «выдаткаў па таварных опэрацыях». У другой-жа (правай) калёнцы ўпісваюцца прамыя выдаткі па загатоўчых опэрацыях і агульныя ў той частцы, якая пасьля разьмеркаваньня была пералічана на рахунак выдаткаў па загатоўках.

Прамымі выдаткамі належыць разумець такія выдаткі, якія непасрэдна магчыма аднесьці да таго ці іншага віду опэрацый. Напрыклад, зарплата рабочым і служачым крамы будзе прамым выдаткам таварных опэрацый, зарплата прыёмшчыку загатоўчага пункту будзе прамым выдаткам загатовак, зарплата рабочым і служачым вытворчага прадпрыемства будзе прамым вытворчасьці апошняга і г. д. Таксама дадатковыя выдаткі па рабсіле і налічэньні на зарплату будуць прамымі выдаткамі адпаведных опэрацый у залежнасьці ад таго, да якіх супрацоўнікоў яны адносяцца (прыказчык, рабочы хлебапякарні, прыёмшчык загат. пункту і г. д.). Арэнда памяшканьня крамы будзе прамым выдаткам таварных опэрацый, а арэнда загатоўчага пункту—прамы выдатак загатовак і г. д.

Агульнымі выдаткамі належыць разумець такія выдаткі, якія не адносяцца непасрэдна да таго ці іншага віду опэрацый.

Усе такія выдаткі нельга аднасіць на які, небудзь адзін від опэрацый. Аднак, у якой частцы яны падаюць на той ці іншы від опэрацый, у момант запісу іх па кнігах, невядома, гэта высьветліцца толькі ў канцы месяца, калі будзе вядома сума звароту па кожнаму віду опэрацый. Пагэтаму такія выдаткі ўлічваюцца ў працягу месяца па кнігах асобна ад прамых, а ў канцы месяца разьмяркоўваюцца па відах опэрацый.

Наменклатура стацей прамых і агульных выдаткаў:

Узнагарода Праўленьню	Прамыя	Агульныя
„ Рэвізыйнай Камісіі . . .	—	„
Зарплата служачым і рабочым	прамыя	„
Дадатковыя выдаткі па рабсіле	„	„
Налічэньне на зарплату	„	„
Камандыроўкі і разьезды	„	„
Арэнда памяшканьняў		

Страхоўка ўласных будынкаў і выдаткі па будынках	Прамыя	Агульныя
Бягучы рамонт памяшканьняў	„	„
Іншыя гаспадарчыя выдаткі	„	„
Амартызацыя маёмасьці	„	„
Канц. пашт. тэлегр.	„	„
Прамысловы падатак	„	—
Іншыя падаткі і зборы	„	агульныя
Пакавальны матар'ял	„	—
Страхоўка тавараў	„	—
Развозка тавараў	„	—
Іншыя выдаткі па хаваньні тавараў	„	—
Умоўная скідка прыказчыку	„	—
Камісія выплачаная	„	—
Кошт крэдыту	—	агульныя
Выдаткі па тары і яе амартыз.	прамыя	—
Культасьветн. выдаткі	—	агульныя
Розныя:		
а) па сходах і пасяджэньнях	—	„
б) іншыя дробныя выдаткі	прамыя	„

У табліцы дана новая наменклатура выдаткаў у адпаведнасьці з абежнікам Цэнтрасаюзу за № 22651. (Гл. стар. 8).

Наменклатура складаецца з 15 груп; па тых групах выдаткаў, якія разьмяркоўваюцца на асобныя стацьці, павінен быць паказан ітог па радкох „Разам“. Кожная стацьця выдаткаў запаўняецца квартальнымі ітогамі, якія атрымліваюцца шляхам адняцьця сумы выдаткаў к пачатку кварталу з сум выдаткаў к канцу кварталу.

Пры запаўненьні табліцы выдаткаў за 1 квартал 1928-29 г. неабходна сачыць, каб зьмест кожнай стацьці ў дакладнасьці адпавядаў новай наменклатуры, выкладзенай у памянёным вышэй абежніку Цэнтрасаюзу.

Выдаткі па амартызацыі будынкаў і інвентару (ст. 11), па прамысловаму падатку (ст. 13) і ўмоўная скідка прыказчыку (ст. 19) павінны налічвацца ў канцы кожнага месяца; для гэтага сумы гэтых выдаткаў запісваюцца на дэбэт рахунку „выдаткаў“ па галоўнай кнізе (а таксама па дапаможнай кнізе) і на крэдыт рах. „Капіталаў і фондаў“ (ст. 11 і 19) альбо на крэдыт „Розных асоб і ўстаноў“ (ст. 13).

Амартызацыя маёмасьці вылічваецца ад сумы каштоўнасьці яе на канец месяца, выходзячы з разьмеру % гадавога пагашэньня маёмасьці. Напрыклад: каштоўнасьць дзеравянага будынку—840 руб., разьмер гадавога пагашэньня—5%; сума пагашэньня за бягучы месяц будзе складаць $840 \times 5 : 12 = 3$ р. 50 к. Сума прамысловага падатку вылічваецца ад сумы фактычнага звароту за мінулы месяц (гл. бюле-

тэнь БКС № 8, стр. 16). Умоўная скідка прыказчыку таксама вылічваецца ад сумы фактычнага звароту. Напрыклад: устаноўлена скідка прыказчыку 1/2% са звароту, месячны зварот складае 20.000 р.; сума ўмоўнай скідкі будзе складаць 0,5 × 20.000 : 100 = 100 рубл.

Парадак запаўненьня стацьці 17 „Развозка тавараў“ паказаны ў абежніку № 447 ад 10/1—29 г. (гл. стар. 7).

Зварочаныя назад выдаткі ў 1928-29 г. (у працілегласьць мінуламу году) праводзяцца не па крэдыту рахунку выдаткаў, а запісваюцца як прыбытак на крэдыт рах. „Страт і прыбыткаў“; пагэтаму ў данай табліцы № 6 паказваецца *уся сума*, якая запісана па дэбету рах. „Выдаткаў бягучага пэрыяду“.

Аднак для таго, каб мець чыстыя выдаткі спаж. т-ваў, якія прыпадаюць па справаздачны квартал, у канцы табліцы па радку „Зварочана выдаткаў за квартал“ неабходна ўпісаць адпаведную суму з крэдыту рах. „Прыбыткаў і страт“.

Табліца № 7. „Апарат і пэрсанал (акрамя варты) к канцу кварталу“. Пад спэцыяльнымі крамамі належыць разумець такія крамы, у якіх прадаецца толькі адна якая-небудзь група тавараў, альбо гэтая група ў зваротах крамы займае ня менш 80% агульнага яе звароту. Усе іншыя крамы трэба лічыць зьмешанымі. З агульнага ліку спэцыяльных крам у табліцы неабходна вылучыць зьвесткі па мясных і кніжных крамах.

Па радку „Развозны гандаль“—належыць паказаць толькі тых карабейнікаў, з якімі спаж. таварыства заключыла пэўныя ўмовы па рэалізацыі тавараў і загатоўцы прадуктаў і сыравіны.

Пад загатоўчым пунктам належыць разумець толькі той, які знаходзіцца ў асобным памяшканьні і мае асобны апарат.

Буфэт пры сталоўцы не паказваецца асобна ад яе.

Па радку „вытворчыя прадпрыемствы“ у графе „Продана“—сума выпушчаных гатовых вырабаў.

У графу „Лік пэрсаналу“—прастаўляецца лік усіх асоб, якія працуюць у тым ці іншым прадпрыемстве т-ва, як выбарныя, так і нанятыя служачыя па становішчу на канец кварталу.

Такім чынам, калі член праўленьня працуе ў якасьці прыказчыка, то ён будзе ўключаны ў лік пэрсаналу тэй крамы, дзе ён фактычна працуе; член праўленьня—рахункавод, а таксама закупнік паказваецца ў ліку пэрсаналу па радку „Канторы“. Вартаўнікі ў склад пэрсаналу ня ўключаюцца.

Лік вучняў і практыкантаў павінен уключацца ў агульны лік пэрсаналу па графе „Усяго“ і акрамя таго паказваецца па кожнаму прадпрыемству ў графе „У т. л. вучняў і практыкантаў“.

У графу „За квартал на суму“ паказваецца ўвесь фактычны зварот данага прадпрыемства па продажу тавараў і загатоўцы прадуктаў і сыравіны.

Пад зваротам складаў належыць разумець водпуск тавараў крамам і іншым прадпрыёмствам спажыўтаварыства.

Зваротам загатоўчага пункту неабходна лічыць зварот па загатоўцы прадуктаў і сыравіны.

У канцы табліцы маюцца дзьве ўвагі: а) патрабуецца паказаць лік вартаўнікоў, якія знаходзяцца на сталай пасадзе ў спаж. тваарыстве, б) патрабуецца адзначыць лік крам (без ларкоў і кіёскаў), якія маюцца ў мейсцы знаходжаньня праўленьня т-ва.

Табл. № 8. „Загатоўка прадуктаў і сыравіны за квартал“. Табліца запаўняецца шляхам выбаркі з справаздач па загатоўках, альбо з пазасыстэмнай продуктовай кнігі, калі яна вядзецца. Неабходна строга прытрымлівацца тэй адзінкі меры, якая надрукавана ў справаздачы. У свабодных радкох упісваецца найменьне тых прадуктаў і сыравіны, якія не пералічаны. Сума па радку „Разам“ павінна быць роўнай суме па радку „Паступіла ад сяброў і насельніцтва“ па дэбету табл. № 9.

Табліца 9—„Рахунак прадуктаў для збыту“ (за квартал). Табліца запаўняецца з адпаведных граф прадуктовага журналу, пры чым неабходна мець на ўвазе наступнае: а) па дэбету табліцы—радку „Паступіла ад сяброў і насельніцтва па загатоўчай цане“ ў журнале адпавядаюць дзьве графы 6 і 7, а па крэдыту—радку „Продаж прыватным асобам і ўстановам“ у журнале адпавядаюць графы 15 і 16; б) сумы па радкох „Валавы прыбытак“, „Сьпісана страт па калькуляцыі“, „Аставалася к пачатку кварталу“ і „Астача к канцу кварталу“ запаўняюцца з ніжніх радкоў прадуктовага журналу.

Сума па радку „Паступіла ад сяброў і насельніцтва па загат. цане“ павінна быць раўна суме па радку „Разам“ з папярэдняй табл. № 8.

Калі спаж. таварыства вядзе загатоўку па спэцыяльных камісійных дагаварох, неабходна ў канцы табліцы з агульнай сумы адпушчаных на бок прадуктаў і сыравіны зрабіць вынаску „у тым ліку здано па камісійных дагаварох“.

Табліца 10—„Лік пайшчыкаў і паявых капіталаў“ (к канцу кварталу). Табліца запаўняецца з „ведамасьцяй руху пайшчыкаў“, альбо з кнігі пайшчыкаў і заяў аб уступленьні, калі т-ва не вядзе карткавы вучот пайшчыкаў і разьлікаў з імі.

Табліца мае 2 часткі: верхнюю і ніжнюю. У верхняй частцы табліцы паказваюцца весткі асобна аб пайшчыках, якія павінны ўнесьці нармальны статутны пай, і асобна аб пайшчыках, якія павінны ўносіць павіжаны статутны пай (20 проц.).

Увага. Пайшчыкі, коопэраваныя за кошт ФКБ, лічацца як пайшчыкі з нармальным паем.

У графе „Сума паявых узносаў“ павінны быць паказаны паявыя ўзносы, атрыманыя ад сяброў, лік якіх паказан у графе „Лік пайшчыкаў“.

Калі пайшчыкі камскладу ня былі ўключаны ў графу „Лік пайшчыкаў“, сума паявых капіталаў, унесеная імі, не павінна ўключацца ў графу „Сума паявых узносаў“.

У гэтым выпадку агульная сума паявых узносаў па гэтай табліцы будзе менш сумы, паказанай у балянсе (табл. № 1) па рах. „Паявога капіталу“ на суму паявых узносаў, унесеных камскладам.

У лік пайшчыкаў без паёў уключаюцца чырвонаармейцы.

З агульнага ліку сяброў, якія павінны ўносіць паявыя ўзносы і якія паказаны ў графе «Усяго» па радку «Разам» верхняй часткі табліцы, у ніжняй частцы табліцы робіцца вынаска аб ліку жанчын, моладзі да 23 гадоў, сяброў прафсаюзу і коопэраваных за кошт ФКБ на канец кварталу.

У канцы табліцы неабходна адзначыць: а) лік пайшчыкаў, якія ўступілі ў справаздачным квартале, б) суму паявых узносаў, якія былі ўнесены гэтымі пайшчыкамі, і в) лік асоб, якія выбылі са складу пайшчыкаў за справаздачны квартал.

Табліца 11. „Выдаткі на культасьветную працу за квартал“. У табліцу ўключаюцца ўсе выдаткі спаж. т-ва на культасьветную працу, вытвараныя па каштарысу (ст. 23, табл. № 6) і па культасьветнаму фонду.

Сума ўсіх граф у падзеле «У тым ліку» павінна быць роўнай суме, паказанай у графе „Усяго выдаткавана за квартал“.

Табліца 12. „Коопэрацыйна-асьветная і грамадзкая работа за квартал“. Табліца мае 7 падзелаў, якія ахапляюць асноўныя бакі работы спаж. т-ва ў галіне коопэрацыйнай асьветы і грамадзкасьці.

Па ўсіх пытаньнях аб ліку, прысутнічаўшых на тых ці іншых сходах, паказваецца агульны лік прысутнічаўшых разам па ўсіх сходах.

Напрыклад: калі на адным сходзе актыву прысутнічала 100 чалавек, на другім—120 ч., на 3-м—80 чал., дык на пытаньне аб агульным ліку прысутнічаўшых неабходна паказаць 300 чал. (100+120+80).

На ўсе пытаньні неабходна даць адказы ў лічбах; у супраціўным выпадку ў адпаведным радку належыць напісаць „няма“ ці „ня было“. Свабодных клетак і рысак не павінна быць.

У падзеле III-м па радку „З іх разгледжана“ (заяў і прапаноў крамкамісій) належыць паказаць лік усіх разгледжаных заяў і прапаноў, незалежна ад таго, прыняты яны праўленьнем, ці адмоўлены.

Табл. 13. „Кнігагандаль за квартал“. Першая частка табліцы запаўняецца з прыбытковa-выдатковай ведамасьці, шляхам падліку ітогаў за тры месяцы справаздачнага кварталу.

Другая частка табліцы складаецца з 5 пунктаў і мае анкетны характар.

У 3-м пункце гэтае табліцы належыць падкрэсьліць адпаведны тэкст.

Справаздача абавязкова павінна быць падпісана Праўленьнем спаж. т-ва і рахункаводам. Не пазьней 20 дзён пасьля сканчэньня справаздачнага кварталу справаздача высылаецца свайму саюзу, дзе яна правяраецца вучастковым інструктарам.

Стат паддзел Белкоопсаюзу.

Зацьверджана Праўленьнем БКС
3-XII--28 г., пр. № 36-166.

Палажэньне аб кінотаварыствах.

Задачы і склад кінотаварыстваў, правы і абавязкі членаў.

1. Спажывецкія т-вы . . . . раёну . . . . акругі . . . . Саюзу . . . .

(пералічэньне)

для правядзеньня культасьветнай працы ў сваіх раёнах дзейнасьці шляхам разьвіцьця кінофікацыі ва падставе арт. 2 п. «м» і арт. 6 статуту спажывецкага т-ва склалі . . . . кіноматаграфічнае

(назва)

т-ва з месцам знаходжаньня праўленьня т-ва ў мястэчку (вёсцы) . . . . раёну . . . .

2. Кінотаварыства можа набываць ва ўласнасьць і арандаваць кіноапараты і кінофільмы, арандаваць памяшканьні для кінотэатраў і кіносэансаў, наймаць і звальняць супрацоўнікаў для тэхнічнага абслугоўваньня кінопастановак і, наогул, вытвараць усё патрэбнае для ажыцьцяўленьня адзначанае ў першым артыкуле мэты.

3. У склад кіно-тва могуць быць прыняты і іншыя, акрамя пералічаных у першым пункце, спаж. т-вы; адмова праўленьня кіно-т ва ў прыняцьці новых членаў можа быць абскарджана савету кіно-т-ва.

4. Кожны член кіно-т-ва павінен падпарадкавацца гэтаму палажэньню і садзейнічаць разьвіцьцю працы т-ва, дапамагаць у адшуканьні і падрыхтоўцы памяшканьняў для кіно-сэансаў і лекцый, распаўсюджваць білеты на іх, прапагандаваць коопэрацыйнае кіно і г. д.

5. Кожны член кіно-т-ва павінен перадаваць у агульны фонд для правядзеньня кінофікацыі 20 проц. усіх сваіх адлічэньняў у культфонд. Гэтыя ўзносы складаюцца з адлічэньняў у культфонд з прыбыткаў па балянсу 27—28 г., з асыгнаваньняў у культфонд з каштарысу за 28—29 г.

6. Усе члены кіно-т-ва карыстаюцца роўнымі правамі ў кіраваньні справамі т-ва і большая сума ўзносаў членаў не дае ім ніякіх пераваг пры вырашэньні спраў т-ва.

7. Члены кіно-т-ва адказваюць па яго абавязацельствам сваімі ўзносамі (арт. 5), а ў выпадку невыстарчальнасьці іх, сваімі капіталамі, пропорцыянальна азначаным узносам.

Кіраваньне справамі кіно-таварыства.

8. Органамі кіраваньня кіно-т-ва зьяўляюцца: Савет. Праўленьне

9. У склад Савету ўваходзяць: а) члены праўленьняў спажывецкіх т-ваў, уваходзячых у кіно-т-ва, 3 ад кожнага, б) прадстаўнік Райпалітасьветы, в) прадстаўнік мясцовай організацыі прафсаюзу, г) 3-5 пайшчыкаў ад кожнага спажтаварыства.

10. Савет кіно-т-ва разглядае: а) пляны дзейнасьці т-ва, б) каштарыс, в) выбар праўленьня, г) справаздачы праўленьня аб дзейнасьці т-ва, д) скаргі на праўленьне т-ва, е) пытаньні аб ліквідацыі т-ва, ж) пытаньні, якія ўносіць Саюз, з) іншыя пытаньні, зьвязаныя з кіно-працай т-ва.

Увага. Пастанова аб ліквідацыі кіно-т-ва набывае моц па зацьвярджэньні яе Саюзам спажыв. таварыстваў.

11. Савет ажыцьцяўляе кантроль за дзейнасьцю праўленьня і вытварае рэвізыю спраў т-ва, праз выдзеленых для гэтага сваіх членаў.

12. Савет склікаецца ня менш аднаго разу ў квартал праўленьнем т-ва, старшыня савету абіраецца кожны раз з ліку яго членаў.

13. Пытаньні на разгляд савету ўносяцца праўленьнем кіно-т-ва кожным членам савету, а таксама Саюзам спажывецкіх т-ваў і вырашаюцца па большасьці галасоў.

14. Праўленьне кіно-т-ва абіраецца саветам тэрмінам на 1 год у складзе 3-х асоб з ліку грамадзян, якія карыстаюцца выбарчымі правамі па канстытуцыі.

Увага. Замест праўленьня, савет можа даручыць вядзеньне спраў кіно-т-ва аднэй асобе—загадчыку т-ва, на якога распаўсюджваюцца ўсе правы і абавязкі, устаноўленыя гэтым палажэньнем для праўленьня.

15. Праўленьне (загадчык) кіно-т-ва непасрэдна вядзе ўсе справы т-ва, заключае ад імя кіно-т-ва дагаворы, абавязацельствы і іншыя дакумэнты.

16. Праўленьне ў сваёй дзейнасьці кіруецца наступнымі правіламі: а) пастаноўка кіно-сэансаў праводзіцца па вёсках раёну дзейнасьці кіно-т-ва з захаваньнем чаргі, прадугледжанай плянам т-ва (арт. 10 п. «а»); новая чарга кіно-сэансаў пачынаецца толькі пасьля таго, як будуць абслужаны ўсе пункты папярэдняй чаргі; б) праца кіно-т-ва павінна весьціся на гаспадарчым разрахунку з неабходным накапленьнем сродкаў для далейшага разьвіцьця кінофікацыі; в) дарэмныя кіно-пастаноўкі не дапушчаюцца; г) адначасова з пастаноўкамі кіно-сэансаў павінны давацца тлумачэньні кіно-фільму, праводзіцца лекцыі і даклады на розныя тэмы; д) кіно-т-ва прымае ўдзел у распаўсюджваньні кніг і адчыняе кніжны кіёск пры кожным кіно-сэансе; е) уся праца кіно-т-ва павінна быць увязана з мясцовымі організацыямі (савецкімі, грамадзкімі, партыйнымі); ж) праўленьне вядзе працу на падставе дырэктыў Саюзу спажыв. т-ваў, гэтага палажэньня, пастаноў савету кіно-тв-а і адказвае за сваю дзейнасьць перад саветам і саюзам спаж. т-ваў.

17. Праўленьне т-ва вядзе вучот прыходаў і выдаткаў грашовых сум (касы т-ва), узносаў членаў, прыбыткаў і выдаткаў, складае балянс і справаздачу т-ва.

18. Правы кантролю над дзейнасьцю праўленьня маюць: Саюз спажывецкіх т-ваў і органы Наркамасьветы.

АФІЦЫЙНЫ АДДЗЕЛ

О распределении между продавцом и покупателем расходов по доставке товаров.

(Постановление Народного Комиссариата Внешней и Внутренней Торговли Союза ССР).

В целях устранения имеющих место недоразумений при распределении между продавцом и покупателем расходов по доставке товаров, цены на которые установлены постановлениями Наркомторга СССР или Наркомторгов союзных республик с указанием цены «франко» (Такое-то место), Наркомторг СССР *постановляет:*

§ 1. Распределение между продавцом и покупателем расходов по доставке товаров, цены на которые установлены постановлениями Наркомторга СССР и Наркомторгами союзных республик с указанием цены «франко» (такое-то место), должно производиться на нижеследующих основаниях:

а) «Франко-склад (завод, фабрика, рудник, карьер и т. д.) продавца» означает, что в цену товара включены все расходы по выпуску товара со склада (завода, фабрики, рудника, карьера и т. д.).

б) «Франко-станция (пристань, порт) отправления» означает, что в цену товара включены все расходы по его доставке на станцию (пристань, порт) отправления (место общего пользования), по сдаче товара к перевозке жел. дор. или пароходству, по взвешиванию товара (в случае обязательности взвешивания) и по получении соответствующих документов о принятии товара к перевозке.

в) «Франко-вагон (пароход, баржа) станции (пристани, порта) отправления» означает, что в цену товара, сверх расходов, указанных в пункте «б», включены все расходы по погрузке товаров в вагон (на пароход, баржу).

г) «Франко-вагон (пароход, баржа) станции (пристани, порта) назначения» означает, что в цену товара, сверх расходов, указанных в пункте «в», включены все фактические расходы по провозу товара до станции (пристани, порта) назначения.

д) «Франко-станция (пристань, порт) назначения» означает, что в цену товара, сверх расходов, указанных в пункте «г», включены все расходы по выгрузке товара из вагона (с парохода, баржи) на станцию (пристань, порт) назначения.

е) «Франко-городская станция (транспортная контора жел. дор.) назначения» означает, что в цену товара, сверх расходов, указанных в пункте «д», включены сборы (платы) городской станции (транспортной конторы жел. дор.).

ж) «Франко-склад (завод, фабрика, рудник, карьер и т. п.) покупателя» означает, что в цену товара включены все расходы, сопряженные с доставкой товара в складочные помещения покупателя (не выше 1-го этажа) укладкой на весы в случае сдачи по весу.

Примечание. По требованию продавца покупатель обязан передать ему по передаточной надписи дубликат накладной. В случае довзыскания жел. дорогой или пароходством с покупателя недоборов, таковые должны быть возмещены ему продавцом.

§ 2. При наличии каких-либо расходов, неупомянутых в нижеуказанном перечне, отнесение их за счет той или другой стороны должно производиться в соответствии с правилами, изложенными в § 1-м.

§ 3. Более подробное распределение отдельных жел. дор. расходов между продавцом и покупателем в соответствии с пунктом «б», «в», «г», и

«д» § 1 указано в приложенном к настоящему постановлению перечне, а подробный перечень расходов при водных перевозках будет установлен дополнительно.

Приложение к § 3 постановления Наркомторга СССР от 12 июня 1928 года.

ПЕРЕЧЕНЬ

ж.-д. расходов, включенных в цену, т.-е. падающих на продавца (В процентах)

Перечень расходов	Франко			
	Станция отправления	Вагон станции отправления	Вагон станции назначения	Станция назначения
1. Покупка бланка накладной	100	100	100	100
2. Герб. сбор с дубликата накладной	100	100	100	100
3. Местный налог в пункте отправления	100	100	100	100
4. Взвешивание при отправлении	100	100	100	100
5. Плата за подачу вагонов под нагрузку на ветви частного пользования и за маневровые работы паровозов	100	100	100	100
6. Плата за подачу вагонов под нагрузку к необщим местам подачи	100	100	100	100
7. Сбор на ремонт складочных помещений	100	100	100	100
8. Станционные расходы	—	—	100	100
9. Нагрузка, в том числе орган. сбор по нагрузке	—	100	100	100
10. Плата за щиты, скотские решетки, фартуки, люковые заграждения и т. д.	—	—	100	100
11. Плата за провоз	—	—	100	100
12. Гербсбор с накладной	—	—	100	100
13. Целевой сбор на профобразование	—	—	100	100
14. Выгрузка, в том числе и орган. сбор по выгрузке	—	—	—	100
15. Сборы по хлад. и теплотранспорту (спец. вагоны, лед и т. д.)	—	—	100	100
16. Сбор за проверку веса на ст. назначения	—	—	—	—
17. Местный налог в пункте прибытия	—	—	—	—
18. Исправление упаковки жел. дор. (при таре продавца)	100	100	100	100
19. Проводники (при обязательном сопровождении груза)	—	—	100	100
20. Перегрузка и перевалка	—	—	100	100
21. Расходы по ветеринарному и санитарному надзору при отправлении	100	100	100	100
22. Расходы по ветеринарному и санитарному надзору по прибытии	—	—	—	—
23. Сборы (платы), взимаемые гор. станциями отправления	100	100	100	100

Примечание 1. Сборы за простой вагонов на станции отправления, а также пеня за неправильное наименование груза или за неверное указание веса относятся за счет стороны, производившей непосредствен-

но или через транспортную организацию отправку груза; сбор за простой вагонов на станции назначения относится за счет стороны, получившей непосредственно или через транспортную организацию груз.

Примечание 2. Если цены на товар установлены «франко»-городская станция (транспортная контора жел. дор.) назначения, то сборы (платы) городской станции транспортной конторы жел. дор. полностью относится за счет продавца.

§ 4. Установленные настоящим постановлением правила распределения расходов по доставке товара между продавцом и покупателем применяются ко всем ценам на тавары, устанавливаемым Наркомторгом СССР или Наркомторгами союзных республик с 1 июля с. г., если в соответствующем постановлении Наркомторга СССР не будет указано иного распределения расходов, а также на вошедшие в особые списки товары, цены на которые были установлены ранее этого срока (§§ 5 и 6).

§ 5. Поручить Экономическому Управлению Норкомторга СССР в месячный срок разработать и представить на утверждение Коллегии Наркомторга СССР перечень расходов при водных перевозках (§ 3), а также предусмотренный § 4-м список товаров, цены на которые были установлены постановлениями Наркомторга СССР.

§ 6. Поручить Наркомторгам союзных республик в двухнедельный срок составить и опубликовать списки (§ 4) товаров, цены на которые были установлены ими до вступления в силу настоящего постановления, но на которые настоящее постановление подлежит распространению.

§ 7. Настоящее постановление не может служить основанием к производству перерасчетов между покупателем и продавцом товара, сданного до опубликования соответствующего из вышеуказанных (§§ 5 и 6) списков.

Зам. Наркомторг СССР *Эйсмонт.*

Зам. Упр. Гл. Секретариатом *Мунтян.*

12 июня 1928 года (опубликов. в прил. к жур. «Сов. торговля за 1928 г. — 33).

Положение о расценочно-Конфликтных Комиссиях, утвержденное постановлением НКТ СССР 12 декабря 1928 г. за № 722.

1. Организация Расценочно-Конфликтных Комиссий.

1. Расценочно-Конфликтные Комиссии организуются из равного числа представителей нанимателя и Комитета рабочих и служащих предприятия или учреждения (Фабрично-Заводской Комитет, Местный Комитет и т. п.).

2. При отсутствии в предприятии или учреждении Комитета рабочих и служащих Расценочно-Конфликтные Комиссии организуются при Групповом Комитете рабочих и служащих (Групповые Расценочно-Конфликтные Комиссии) в составе представителя Группового Комитета и того нанимателя, который является стороной в данном конфликте.

3. При отсутствии самостоятельного или Группового Комитета рабочих и служащих Расценочно-Конфликтные Комиссии организуются при Волостном, Районном, Уездном или соответствующем ему Комитете (Правлении) подлежащего профсоюза, в составе представителя Комитета (Правления) и того нанимателя, который является стороной в данном конфликте.

4. Расценочно-Конфликтные Комиссии организуются независимо от наличия или отсутствия коллективного договора.

5. Число представителей в Расценочно-Конфликтных Комиссиях от каждой стороны устанавливается по соглашению между профсоюзом и нанимателем.

Стороны заблаговременно в письменном виде сообщают друг другу фамилии назначенных ими представителей и сроки их полномочий, а равно извещают о последующих изменениях в их составе.

6. Председатель и секретарь для ведения заседаний Расценочно-Конфликтной Комиссии назначаются сторонами поочередно. При этом обязанности председателя и секретаря на одном и том же заседании не могут выполняться представителями какой-либо одной стороны.

7. На каждом заседании Расценочно-Конфликтной Комиссии сторонами назначаются председатель и секретарь следующего заседания, на которых возлагаются созыв заседания и подготовка повестки и других материалов к заседанию.

8. Техническое обслуживание Расценочно-Конфликтной Комиссии (делопроизводство и хранение дел) осуществляется аппаратом предприятия или учреждения за счет последних.

II. Функции Расценочно-Конфликтных Комиссий.

9. К функциям Расценочно-Конфликтных Комиссий по установлению и изменению условий труда (расценочным функциям) относятся:

а) утверждение и изменение разбивок работ и должностей по тарифным разрядам;

б) утверждение и изменение норм выработки и сдельных расценок;

в) утверждение и изменение порядка применения поощрительных систем заработной платы;

г) установление и изменение нормального процента брака;

д) установление и изменение форм испытаний и проб;

е) установление и изменение иных условий труда.

Кроме того к функциям Расценочно-Конфликтных Комиссий относятся:

а) установление необходимости производства сверхурочных работ;

б) утверждение порядка предоставления очередных и дополнительных отпусков.

Примечание. В коллективных договорах могут устанавливаться правила об условиях и порядке осуществления функций, указанных в первой части настоящей статьи.

10. К конфликтным функциям Расценочно-Конфликтных Комиссий относится рассмотрение конфликтов искового характера по вопросам:

а) перевода на другую работу и связанных с переводом сохранения заработка либо выдачи выходного пособия;

б) оплаты при недовыработке норм;

в) увольнение по непригодности и за неисполнение обязанностей, за исключением, указанным в п. «а» ст. 12;

г) компенсации за использование инструмента, принадлежащего работнику;

д) выдачи спецодежды и спецпитания и—в подлежащих случаях—денежной компенсации за них; применения сокращенного рабочего дня и удлиненного отпуска;

е) оплаты при выполнении работ разной квалификации при заместительстве;

ж) оплаты простоя;

з) оплаты подготовки к сдельному наряду;

и) оплаты незаконченного сдельного наряда;

к) вычета за порчу материалов, приспособлений и изделий и оплаты брака;

л) оплаты за время отстранения от работы;

м) выдачи денежной компенсации за непредоставленный отпуск;

н) размера оплаты за время испытания;

о) размера причитающейся работнику премии;

п) оплаты сверхурочных работ;

р) выплаты выходного пособия в случае расторжения трудового договора работником по вине нанимателя;

с) по прочим, не перечисленным выше вопросам, возникающим при применении законов о труде, коллективных и трудовых договоров и правил внутреннего распорядка.

11. Конфликты по вопросам, перечисленным в ст. 10, за исключением п. «с», подлежат обязательному рассмотрению в Расценочно-Конфликтной

Комиссии; при этом конфликты по вопросам, указанным в п. п. «в» и «к» ст. 10, подлежат предварительному рассмотрению в Расценочно-Конфликтной Комиссии (до распоряжения об увольнении или вычете). По вопросам, подпадающим под п. «с» ст. 10, работник или наниматель может обратиться по своему выбору либо в Расценочно-Конфликтную Комиссию, либо в Трудовую Сессию Народного Суда.

12. Ведению Расценочно-Конфликтных Комиссий не подлежат:

а) дела об увольнении и восстановлении в должности лиц, пользующихся правом найма и увольнения, а также ответственных работников, принадлежащих к категориям, перечисленным в особом перечне, утверждаемом НКТ СССР по соглашению с ВЦСПС, или в соответствующих перечнях, утверждаемых НКТ союзных республик по соглашению с республиканскими Советами Профессиональных Союзов;

б) дела о расторжении трудовых договоров с работниками по требованию профессионального союза;

в) вопросы изменения должностных окладов, установленных в порядке государственного нормирования заработной платы, а равно и персональных окладов;

г) вопросы установления или изменения штатов;

д) конфликты между работниками и нанимателями на почве предоставления и распределения жилых помещений, удовлетворения бытовых нужд работников и т. д., не вытекающие из обязательства по коллективному или трудовому договору;

е) трудовые дела, разрешенные Трудовой Сессией Народного Суда, Примирительной Камерой или Третейским Судом, а также трудовые дела, находящиеся на рассмотрении этих органов;

ж) дела о дисциплинарных взысканиях в порядке подчиненности, за исключением взысканий, налагаемых за нарушение правил внутреннего распорядка;

з) конфликты искового характера, касающиеся рабочих и служащих, занятых в предприятиях, учреждениях и хозяйствах, в которых не имеется членов профессиональных союзов (в частности, конфликты, касающиеся рабочих и служащих-одиночек, не состоящих членами профессионального союза).

Примечание. Конфликты, указанные в п. «з» настоящей статьи, рассматриваются Трудовыми Сессиями Народного Суда.

III. Сроки подачи заявлений в Расценочно-Конфликтные Комиссии.

13. Для подачи в Расценочно-Конфликтные Комиссии заявлений о рассмотрении конфликтов устанавливаются следующие сроки:

а) по вопросам увольнения—четырнадцать дней;

б) по вопросам оплаты сверхурочных работ — один месяц;

в) по всем остальным вопросам — три месяца.

14. Указанные в ст. 13 сроки исчисляются:

а) по делам об увольнении за неисполнение обязанностей—со дня совершения нарушения, дающего нанимателю повод для возбуждения вопроса об увольнении;

б) по делам об увольнении во всех остальных случаях—со дня пред'явления работнику расчета;

в) по всем остальным делам—со дня возникновения права на пред'явление соответствующего требования, при чем по денежным претензиям днем возникновения указанного права считается день, когда соответствующая выплата должна была быть произведена согласно общеустановленным в данном предприятии или учреждении срокам выплаты.

15. Расценочно-Конфликтные Комиссии могут принимать к рассмотрению заявления, поданные с пропуском указанных в ст. 13 сроков, в тех случаях, когда срок пропущен по причинам, признаваемым ими уважительными (ст. 16).

16. Уважительными причинами пропуска срока (ст. 15) считаются:

а) болезнь работников, потребовавшая коечного или санаторно-курортного лечения;

б) пребывание в отпуску, предоставленном при карантине или для ухода за больным членом семьи;

в) пребывание в очередном или дополнительном отпуску;

г) пребывание работника под стражей;

д) пребывание работника в командировке;

е) переезд работника в связи с переводом на другую работу;

ж) выполнение обязанностей народного заседателя;

з) выполнение обязанностей военной службы при сохранении должности;

и) участие работника в с'ездах, конференциях и т. д.;

к) перерыв сообщения, препятствующий обращению в Расценочно-Конфликтную Комиссию (наводнение, снежные заносы и т. д.);

л) прочие обстоятельства, которые будут признаны уважительными по решению Расценочно-Конфликтной Комиссии.

Примечание. Недостижение соглашения сторон в Расценочно-Конфликтной Комиссии по вопросу об уважительности причин, подпадающих под п. «л» настоящей статьи, приравнивается к отказу Расценочно-Конфликтной Комиссии в продлении срока.

17. Время, в течение которого действовали указанные в ст. 16 обстоятельства, не засчитывается в счет сроков, установленных для подачи заявления (ст. 13).

В случае, если срок, остающийся после минования этих обстоятельств, составляет менее семи дней, он удлиняется до семи дней.

IV. Порядок работы Расценочно-Конфликтных Комиссий.

18. Дела по претензиям отдельных работников рассматриваются Расценочно-Конфликтной Комиссией лишь в том случае, если претензия работника не была удовлетворена при непосредственных переговорах его или представителя Комитета рабочих и служащих с администрацией.

19. Поданные в Расценочно-Конфликтную Комиссию заявления рассматриваются не позднее трех дней по их поступлении.

20. Заинтересованный работник должен быть своевременно извещен о дне рассмотрения его дела в Расценочно-Конфликтной Комиссии—с таким расчетом, чтобы он мог принять участие в рассмотрении его дела.

Администрация обязана отпустить работника на заседание Расценочно-Конфликтной Комиссии для участия в рассмотрении его дела, если отлучка работника допустима по производственным условиям. Для участия же в рассмотрении дела об увольнении по непригодности или за неисполнение обязанностей администрация во всех случаях обязана отпустить работника.

21. По указанным в ст. 9 вопросам, имеющим общее значение, предложения, вынесенные сторонами, должны быть за семь дней до заседания вывешены на видных местах в соответствующих цехах, мастерских, отделах и т. д. для осведомления заинтересованных рабочих и служащих.

22. Заседания Расценочно-Конфликтной Комиссии происходят исключительно в рабочее время.

23. Рассмотрение дел, касающихся отдельных работников, производится Расценочно-Конфликтной Комиссией в присутствии заинтересованных работников, если они явились на заседание.

При обсуждении и принятии решения в заседании Расценочно-Конфликтной Комиссии могут присутствовать, помимо членов Расценочно-Конфликтной Комиссии, лишь лица, допущенные к постоянному участию в ее заседаниях.

24. За членами рабочей части Расценочно-Конфликтной Комиссии, кроме получающих заработную плату от Комитета рабочих и служащих, сохраняется их средний заработок—как за время заседания, так и за время, на которое они в подлежащих случаях освобождаются от работы для пред-

варительной проработки вопросов, внесенных в Расценочно-Конфликтную Комиссию.

Равным образом за приглашенными рабочей частью Расценочно-Конфликтной Комиссии экспертами и свидетелями и участвующими в заседании заинтересованными работниками (ст. 23) сохраняется их средний заработок за время, необходимое для участия в заседании.

Если в предприятии со сменной работой член Расценочно-Конфликтной Комиссии или эксперт участвовал в заседании Расценочно-Конфликтной Комиссии во внеурочное для него время, то оплата производится на общих основаниях со сверхурочными работами.

25. При рассмотрении в Расценочно-Конфликтной Комиссии дела, в котором лично заинтересован член Расценочно-Конфликтной Комиссии, последний должен быть заменен другим лицом.

26. Заинтересованный работник до начала рассмотрения дела может заявить мотивированный отвод против участия того или иного члена Расценочно-Конфликтной Комиссии в рассмотрении данного дела.

Вопрос об удовлетворении отвода разрешается: а) в отношении членов рабочей части Расценочно-Конфликтной Комиссии—комитетом рабочих и служащих; б) в отношении административной части Расценочно-Конфликтной Комиссии—администрацией.

27. В случае обнаружения при рассмотрении дела в расценочно-конфликтной комиссии действий работника или нанимателя, преследуемых в уголовном порядке,—рассмотрение конфликта не приостанавливается за исключением тех случаев, когда решение по нему может зависеть от исхода соответствующего уголовного дела.

28. Об обнаруженных при рассмотрении дела в Расценочно-Конфликтной Комиссии незаконных действиях нанимателя, содержащих в себе признаки преступной бесхозяйственности, корысти, произвола или вредительских действий, а также о систематическом нарушении нанимателем законов о труде—рабочая часть Расценочно-Конфликтной Комиссии обязана сообщить через соответствующий Комитет рабочих и служащих прокуратуре.

29. Решения Расценочно-Конфликтных Комиссий принимаются только по соглашению сторон (независимо от числа членов от каждой стороны, участвовавших в заседании) и приобретают обязательную силу по подписании их председателем и секретарем соответствующего заседания.

30. В решениях Расценочно-Конфликтных Комиссий по вопросам об установлении или изменении условий труда (ст. 9) должен быть указан начальный срок, с которого должно применяться данное решение. При отсутствии такого указания эти решения должны применяться со дня их принятия.

В решениях, санкционирующих увольнение работника по непригодности или за неисполнение обязанностей, должен быть указан срок, в течение которого может последовать увольнение. Если работник не будет уволен в течение этого срока, решение Расценочно-Конфликтной Комиссии теряет силу.

31. Во всех решениях Расценочно-Конфликтных Комиссий по денежным требованиям искового характера должна быть указана точная сумма, причитающаяся каждому заинтересованному работнику.

В случае невозможности установления этой суммы на самом заседании Расценочно-Конфликтная Комиссия устанавливает срок для определения ее администрацией.

32. Расценочно-Конфликтные Комиссии не вправе выносить решений, изменяющих, дополняющих или отменяющих условия коллективного договора, если такое право специально не оговорено в коллективном договоре.

33. Расценочно-Конфликтные Комиссии не вправе выносить решения, противоречащие указаниям, данным органам труда, при отмене им в порядке надзора предыдущего решения Расценочно-Конфликтной Комиссии по данному делу.

34. Решения Расценочно-Конфликтных Комиссий, утверждающие незаконные распоряжения нанимателя, недействительны и не освобождают

последнего в подлежащих случаях от ответственности в уголовном, дисциплинарном и гражданском порядке.

35. Протоколы заседаний Расценочно-Конфликтных Комиссий составляются по прилагаемой форме и подписываются на самом заседании.

36. Не позднее трех дней со дня заседания Расценочно-Конфликтной Комиссии посылаются:

а) сторонам (администрации и Комитету рабочих и служащих)—заверенные копии протокола заседания;

б) заинтересованным лицам—заверенные выписки из протокола заседания.

Указанные документы рассматриваются как извещение о результатах рассмотрения дел в Расценочно-Конфликтной Комиссии.

37. Решения Расценочно-Конфликтных Комиссий окончательны и не нуждаются в чьем-либо утверждении.

38. Решения Расценочно-Конфликтных Комиссий пересмотру не подлежат, за исключением случаев, когда на такой пересмотр последует согласие обеих сторон.

При отсутствии нового решения по данному делу остается в силе предыдущее решение.

39. Решения Расценочно-Конфликтных Комиссий, не исполненные нанимателем добровольно, приводятся в исполнение в принудительном порядке (ст. ст. 46—47 утвержденных ЦИК и СНК СССР 29 августа 1928 г. «Правил о примирительно-третейском и судебном рассмотрении трудовых конфликтов»—Собр. Зак. СССР, 1928 г., № 56, ст. 495 [1]).

40. Решения Расценочно-Конфликтных Комиссий могут быть отменены в соответствии с «Положением о надзоре за деятельностью Расценочно-Конфликтных Комиссий», Примирительных камер и Третейских судов, утвержденным НКТ СССР 12 декабря 1928 г. № 724 («Известия НКТ СССР», 1928 г. № 51—52).

41. Дела, по которым в Расценочно-Конфликтной Комиссии не достигнуто соглашения сторон, могут быть переданы в установленном порядке на рассмотрение:

а) по вопросам об установлении или изменении условий труда (ст. 9)—в Примирительную камеру или Третейский суд;

б) по конфликтам искового характера (ст. 10)—в Трудовую Сессию Народного Суда.

А. Заключительные положения.

44. Изменение настоящего Положения в коллективных договорах не допускается.

Зам. Народного Комиссариата Труда СССР *Толстопятов.*

Член Коллегии НКТ СССР *Авдеев.*

12 декабря 1928 г.

Опубликовано в «Изв. НКТруда» 1928 г. № 51—52.

ТЛУМАЧЭНЬНЕ: Зьмяшчаемае вышэй новае Палажэньне аб РКК мае надзвычайнае значэньне для ўсіх установ, у тым ліку і для коопэрацыйных організацый. Яно замяняе сабою ўсе разнаітыя пастановы і інструкцыі аб парадку вырашэньня працоўных канфліктаў, якія раскіданы былі да гэтага часу па розных мясцох і якімі цяжка было карыстацца. З выданьнем гэтага Палажэньня ўсе яны адмяняюцца. Новае Палажэньне ўключае ў сябе „Правілы аб прымірэнцка-трацейскім і судовым разборы працоўных канфліктаў“, зацьверджаныя ЦВК і СНК СССР 29-VIII—1928 год. (Зб. З. СССР, 1928 г. № 56,

[1]) „Известия НКТ СССР“, 1928 г., № 40—41.

арт. 495), і ўдасканаляе парадак працы РКК. Карыстаючыся Палажэньнем аб РКК, праўленьні коопорганізацый пазбавяцца многіх несправідловых крокаў ва ўзаемаадносінах з супрацоўнікамі, а тым самым папярэдзяць непатрэбныя выдаткі для коопорганізацый, крымінальную адказнасьць для сябе і, наогул, скароцяць тую бязьмерную валакіту па працоўных канфліктах, якая ў многіх выпадках мела мейсца да гэтага часу.

Мы прапануем праўленьням усіх Спажывецкіх Таварыстваў, ЦРК, Саюзаў і іх аддзяленьняў уважліва азнаёміцца з гэтым Палажэньнем і няўхільна ім карыстацца ў далейшым.

НАША КОНСУЛЬТАЦЫЯ

Пра абкладаньне падаходным падаткам спажывецкіх коопэрацыйных організацый у 1928-29 годзе.

У № 2 нашага Бюлетэню на ст. 19 і 20 былі надрукаваны паказаньні аб парадку складаньня гадавых балянсаў і падлічэньня прыбыткаў. Там мы паказвалі, як павінен быць вызначаны прыбытак, які падлягае абкладаньню падаходным падаткам. Па паступаючым у Белкоопсаюз зьвесткам многа організацый паплацілі падаходны падатак, не гледзячы на нашы паказаньні, а некаторыя з іх нават не чыталі гэтых паказаньняў. У выніку яны заплацілі многа больш падаходнага падатку, чым належала па закону. Так:

1. *Ні адзін спажывецкі коопэратыў не павінен быў плаціць падаходны падатак, калі абкладаны прыбытак* за 1927-28 г. не перавысіў 1500 руб.

2. У абкладаемы прыбытак не павінны ўключацца: а) прыбытак ад падкантрольных «Нарпіту» сталовак коопэрацыі, б) сумы, адлічаныя з прыбытку на выдачу прэміі на забор тавараў.

3. Акрамя таго, для вызначэньня *абкладаемага падаткам прыбытку* з агульнае сумы прыбыткаў коопэратыву трэба вылічыць: а) усе сумніцельныя і безнадзейныя даўгі, якія лічацца па балянсу за рознымі асобамі і ўстановамі, б) членскія ўзносы (паі), якія організацыя ўнесла ў свой Саюз, бо членства іх у Саюзе прадугледжана статутамі коопэрацыйных організацый.

Аб усім гэтым трэба ўважліва прачытаць нашы паказаньні № 2 Бюлетэню, стар. 19-21, у якіх мы дэтальна спасылаемся на адпаведныя законы.

Калі якое-небудзь с. т-ва, ЦРК, Саюз заплацілі падаходнага падатку больш, чым з яго належала па закону, то зараз-жа трэба ўзбудзіць хадайніцтва перад Акрфа аб звароце гэтага лішку заплачанага падатку.

Для гэтага трэба прыкласьці да заявы: гадавы балянс за 1927-1928 г. і здымкі з дакумэнтаў, якія даказваюць, што прыбытковым падаткам абкладзены вышэйадзначаныя сумы, не выключаныя з агульнае сумы прыбытку.

ХРОНІКА.

Па Белкоопсаюзу.

— На 1928-29 г. Белкоопсаюзам зацьверджаны наступны плян правядзеньня курсавой працы па спажывецкай коопэрацыі Беларусі:

Ва ўсебеларускім маштабе вызначаны для правядзеньня курсы інструктароў, на якіх будзе займацца 30 чал. тэрмінам з 1 мая па 1 ліпеня; курсы сяброў праўленьняў спаж. т-ваў на 30 чал. тэрмінам з 1 ліпеня па 1 жніўня; курсы жаночага коопактыву з 4 студзеня па 4 сакавіка на 30 чал.; курсы мясьнікоў на 25 чал. з 1 жніўня па 1 верасьня; загадчыкаў сталовак на 25 чал. з 21 студзеня па 21 лютага; кіно-працаўнікоў на 25 чал. з 1 чэрвеня па 21 чэрвеня.

Усяго праз курсы Белкоопсаюзу будзе прапушчана 195 чалавек.

Па Райсаюзах вызначаны для правядзеньня курсы сяброў праўленьняў, на якіх будзе займацца 315 чал. тэрмінам з 1-га чэрвеня па 1-е ліпеня; курсы рэвіз. камісій на 360 чал. у лютым месяцы, курсы загатоўцаў на 150 чал. з 1-га жніўня па 1-е верасьня; рахункаводаў на 315 чал. з 1-га па 15-е жніўня, курсы-канфэрэнцыі коопактыву на 600 чал. з 1 лютага па 1-е сакавіка.

Райсаюзамі будзе прапушчана праз усе курсы 1740 чал.

Усяго праз курсы БКС і Райсаюзаў будзе перападрыхтована 1935 чалавек.

— Агульны *плян хлебазагатовак* выкананы спажывецкай сыстэмай ў сьнежані ў наступных лічбах: па загатоўках ад сялян—2429 тон, альбо 148 проц., па памольнаму збору—5625 тон, альбо 98,7 проц., па ільнанасеньню—861 тона, альбо 96 проц. заданьня.

— На студзень месяц устаноўлены наступны плян хлеба-загатовак: па памольнаму збору 6066 тон, па загатоўках ад сялян 1900 тон.

— Плян загатавак яек на 1928/29 год устаноўлены ў колькасьці 20.000 скрынак, з якіх спаж. сыстэма павінна загатовіць 7.000 скрынак, альбо 35 проц. агульнага пляну.

Агульны *плян загатовак сыравіны* ў сьнежані м-цы спажывецкай сыстэмай выкананы на 122,3 проц.

Выкананьне плянаў па асноўным відам наступнае: ільнавалакно выкана на 194,6 проц.; буйная скура-сыравіна на 167,6 проц.; дробная скура-сыравіна на 98,4 проц.; шчаціньне на 131,2 проц.; конволас на 134 проц.; пушніна на 105,8 проц.; мех-сыравіна на 218 проц. пляну.

Разам з выкананьнем пляну маецца па некаторым відам сыравіны значнае недавыкананьне, асабліва па рызьзю, плян якога выкананы на 47,8 проц.

— *Экспортны плян БКС* за 1 квартал выкананы на суму 168.500 руб., альбо 80,3 проц.

Па Менаддзяленьню.

Калегія Менаддзяленьня БКС *аб выкананьні квартальнага заданьня па збору паёў* адзначае наступнае: Негарэльскае, Навадворскае, Сьміла-віцкае, Фаніпальскае, Дабрынеўскае, Станькаўскае і Кліноцкае спаж. т-вы выканалі свае заданьні поўнасьцю, за што праўленьням і апарату т-ваў выносіцца падзяка.

Праўленьням Лошніцкага, Плешчаніцкага, Халопеніцкага, Юр'яўскага і Горнаўскага спажывецкіх таварыстваў вынесена вымова за невыкананьне сваіх заданьняў.

Прапанована ўсім спаж. т-вам да 1 красавіка 1929 г. сабраць поўнасьцю суму заданьня другога кварталу, а таксама і нявыкананае ў 1 квартале заданьне.

Цана 30 кап.

Друкарня „БДВ". Заказ № 1283—1000. Галоўлітбел № 709.

ЗЬМЕСТ

Стар.

Дырэктывы Белкоопсаюзу

Афіцыйны аддзел

Наша консультацыя

Хроніка.